



Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc  
Magyar – Angol Két Tanítási Nyelvű  
Általános Iskola  
OM 035 869

Postacím: 5400 Mezőtúr,  
Rákóczi utca 40.  
Telefon: 06-56/550-710  
Honlap: [www.vaiamim.hu](http://www.vaiamim.hu)  
E-mail: [iskola@rakocziu-  
me Zotur.edu.hu](mailto:iskola@rakocziu-me Zotur.edu.hu)

A

Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc

Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

(5400 Mezőtúr, Rákóczi utca 40.)

OM: 035 869

Pedagógiai programja

Mezőtúr, 2023. augusztus 21.

Kozák Zsolt Gyula  
igazgató



## Tartalomjegyzék

|  |          |
|--|----------|
| <b>Küldetésnyilatkozat .....</b>   | <b>5</b> |
| <b>1. Az intézmény nevelési programja .....</b>  | <b>7</b> |
| 1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .....            | 7        |
| 1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....                                   | 17       |
| 1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....                                      | 18       |
| 1.3.1. Az egészségfejlesztés iskola célja, feladatai.....  | 18       |
| 1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása .....   | 23       |
| 1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....                                       | 24       |
| 1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok .....                                  | 27       |
| 1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai .....  | 29       |
| 1.4.3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....                                     | 32       |
| 1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....   | 32       |
| 1.4.5. Közösségfejlesztési tevékenység keretei.....  | 32       |
| 1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai .....                                      | 32       |
| 1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység .....                     | 38       |
| 1.6.1. Akkreditált Kiváló Tehetségpont, a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek..... | 38       |
| 1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program .....                            | 39       |
| 1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....                      | 40       |
| 1.6.4. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....   | 40       |
| 1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....  | 42       |
| 1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje .....                              | 43       |
| 1.8. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel .....                               | 43       |
| 1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....  | 43       |
| 1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák .....  | 43       |
| 1.8.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel .....  | 45       |
| 1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....  | 47       |
| 1.10. A tanulók felvételének, átvételének szabályai.....   | 51       |
| 1.11. A felvételi eljárás különös szabályai.....   | 52       |
| 1.12. Az iskola könyvtár-pedagógiai programja .....  | 52       |
| 1.13. Iskolai környezeti nevelési program .....  | 54       |
| 1.14. Minősített Referencia intézmény .....  | 57       |

|   |           |
|---|-----------|
| 1.15. Digitális környezet a köznevelésben.....  | 57        |
| 1.16. Komplex Alapprogram.....  | 59        |
| 1.17. „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása” .....                             | 71        |
| <b>2. Magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás .....</b>  | <b>72</b> |
| 2.1. Helyzetelemzés .....   | 73        |
| 2.2. A két tanítási nyelvű iskolai nevelés - oktatás személyi, tárgyi feltételei.....   | 74        |
| 2.3. A munkaközösségek szerepe a két tanítási nyelvű oktatás pedagógiai munkájának fejlesztésében. ....                                       | 74        |
| 2.4. Nevelési program.....  | 75        |
| 2.4.1. A magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás céljai, feladatai.....  | 75        |
| 2.4.2. A két tanítási nyelvű képzés nevelési célja és feladata .....  | 76        |
| 2.5. A célok érdekében megvalósítandó feladatok, eszközök, eljárások.....   | 76        |
| 2.6. Kötelező tanórai foglalkozások rendje.....   | 76        |
| 2.7. Tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások .....   | 77        |
| 2.7.1. Tehetség, képesség kibontakozását segítő foglalkozások .....   | 77        |
| 2.8. Az iskola programajánlata.....   | 77        |
| 2.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét feladatok.....   | 77        |
| 2.10. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködése .....   | 78        |
| <b>3. Az intézmény helyi tanterve .....</b>   | <b>78</b> |
| 3.1. NAT 2020 alkalmazása évfolyamonként .....  | 78        |
| 3.2 Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai (NAT 2020).....   | 79        |
| 3.3. Komplex alapprogram DFHT óraterv 2-8.....  | 80        |
| 3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei .....   | 82        |
| 3.5. Mindennapos testnevelés.....   | 83        |
| 3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai .....  | 83        |
| 3.7. Kompetencia alapú oktatás.....   | 84        |
| 3.8. Projektoktatás .....   | 84        |
| 3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések - IPR .....  | 84        |
| 3.10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei ..... | 85        |
| 3.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása .....  | 92        |
| 3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei .....  | 93        |

|   |            |
|---|------------|
| 3.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek .....            | 93         |
| 3.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei .....                               | 94         |
| 3.15. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei .....   | 96         |
| 3.16. A tanuló jutalmazása és büntetése .....   | 98         |
| <b>4. A magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás helyi tanterve .....</b>                         | <b>100</b> |
| 4.1. Az iskolán belül vagy más iskolából a két tanítási nyelvű osztályba kerülés feltételei ..... | 100        |
| 4.2. A két tanítási nyelvű osztályokból való kikerülés feltételei.....                            | 100        |
| 4.3. A helyi tanterv tantárgyi programjainak hetes óratervei.....                                 | 100        |
| 4.4. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek .....   | 102        |
| 4.5. Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok elvei, korlátai .....                             | 103        |
| 4.6. Az iskolai számonkérés, minősítés követelményei, formái .....                                | 104        |
| 4.7. Értékelés, az ismeretek számonkérése, célnyelvi mérés .....                                  | 104        |
| 4.8. A tanuló teljesítményének minősítése .....   | 105        |
| <b>Záró rendelkezések.....</b>  | <b>105</b> |
| Legitimációs záradék .....  | 105        |
| <b>Ratifikációs záradék .....</b>   | <b>107</b> |

## Bevezető

### A pedagógiai program célja, feladata

A nevelő és oktató munka az intézményben a pedagógiai program alapján valósul meg. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. Fenntartói egyetértés szükséges a fenntartóra háruló többletkiadások vonatkozásában.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

### Jogsabályi háttér

- ✓ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- ✓ 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet

Tartalmi szabályozók:

- ✓ Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára
- ✓ Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
- ✓ Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

### Küldetésnyilatkozat

*„Mivel mindenki a maga módján látja a világot, a maga módján éli meg nehézségeit és a sikereit. Tanítani annyi, mint megmutatni a lehetőséget. Tanulni annyi, mint élni a lehetőséggel.”*

*/Paulo Coelho/*

Intézményünket magas színvonalú nevelés, oktatás, a befogadás, a nyitottság és a tolerancia jellemzi.

Folyamatosan kutatjuk és alkalmazzuk azokat az új nevelési, oktatási formákat, melyek eredményesebbé teszik munkánkat, s melynek során a tanulók egyre több lehetőséget találnak képességeik kibontakoztatására.

Intézményünk pedagógusainak eredményes nevelő-oktató munkáját, Mezőtúr szellemi életében betöltött szerepét, a város és a megye több alkalommal rangos kitüntetésekkel ismerte el.

Több tanulónk is részesült városi és országos kitüntetésben, többen elnyerték a „Magyar Köztársaság Jó Tanulója, Jó Sportolója” címet is.

Intézményünk nevelő-oktató munkájának alapelve a gyermekközpontú pedagógia. Célunk, hogy pozitív jövőképpel, reális önismerettel és önbizalommal rendelkező, széles látókörű, önálló gondolatokkal, mérlegelő gondolkodással bíró és önálló döntések meghozatalára képes, egészséges életmódot folytató fiatalokat neveljünk.

Nevelőtestületünk az iskola küldetésének tekinti, hogy gyermekközpontú környezetben, szeretetteljes légkörben, személyiségközpontú pedagógiai eljárásokkal, élménypedagógiai,

tapasztalati jellegű módszerek alkalmazásával, a globalizálódó világban is boldogulni tudó, testileg és lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott, korszerű ismeretekkel és biztos készségekkel (kulcskompetenciákkal) rendelkező tanulók fejezzék be lemorzsolódás nélkül intézményünkben általános iskolai tanulmányaikat és sikeresen állják meg helyüket továbbtanulásuk során.

Fontosnak tartjuk, hogy a valamilyen területen tehetséget mutató gyerekeknek lehetőséget biztosítsunk tehetségük kibontakoztatására, de ugyanolyan fontosnak tekintjük azt is, hogy a nehezebben haladókat, lemaradókat, problémával küzdőket segítsük a beilleszkedésben, felzárkóztatásban.

Valamennyi tanulónk számára elérhetővé kívánjuk tenni a helyi tanterv követelményeinek elsajátítását, az inkluzív tanulási környezetet.

Ennek érdekében biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, az egyénre szabott tanulási lehetőségeket, az IKT eszközök használatát, a differenciáló, kooperatív tanulásszervezést, a megfelelő tanulási környezet kialakítását, a tanulói együttműködésen alapuló tanulást, a képesség-kibontakoztatás támogatását, tanulóhoz igazodó tanmeneteket, fejlesztési terveket, a facilitátori pedagógusszerep erősítését, a tehetséggondozást, felzárkóztatást, a folyamatos párbeszédet a szülőkkel, társintézményekkel, gyógypedagógus alkalmazását, osztálybontások, fejlesztő foglalkozások, korrepetálások, napközis és tanulószobai foglalkozások, szakkörök megvalósítását, megtartását.

Főbb intézményi specialitásaink:

- ✓ Magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás
- ✓ Örökös ökoiskola
- ✓ Akkreditált kiváló tehetségpont
- ✓ Minősített referencia intézmény
- ✓ ELTE Origo referencia-iskola
- ✓ Örökös Boldog Iskola
- ✓ Komplex Alapprogram
- ✓ Darts matek
- ✓ Pénziránytű Iskolahálózat
- ✓ Bozsik-program

Partnerközpontú tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, amelyet a társadalmi és partneri elvárásoknak, igényeknek megfelelően végzünk.

### **Az intézmény jövőképe**

Az intézmény a jövőben is a magas minőségű szolgáltatás, a partnerközpontú működés fenntartásán, fejlesztésén tevékenykedik.

Olyan intézményi légkört kívánunk folyamatosan biztosítani, melyben minden partnerünk biztonságot, törődést, odafigyelést érez.

Azt kívánjuk elérni, hogy az iskolánkban végzett diákok továbbtanulásuk során, valamint bármely élethelyzetben érvényesülni tudjanak.

A jelen és a jövő iskolája csak akkor képes megfelelni a tanuló szervezet céljainak, ha közös jövőképpel rendelkezik, képes a csoportos tanulásra, a folyamatos és rugalmas fejlődésre, változásra, rendszeresen és tervszerűen kihasználja a tanítási órán és az iskolán kívüli nevelés-oktatás lehetőségeit, a tanulói együttműködésen alapuló tanulást, a hatékony, önálló, aktív tanulást, biztosítja az egyénre szabott tanulási lehetőségeket, rendszeresen alkalmaz digitális

technológiával támogatott oktatási módszereket és sokoldalúan fejleszti a tanulói kulcskompetenciákat:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Intézményünk minden munkavállalója ezen célok megvalósításáért dolgozik.

## **1. Az intézmény nevelési programja**

A Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Mezőtúr és Mesterszállás állami fenntartású általános iskolai intézményeit foglalja magába.

Jelenleg ellátott köznevelési alapfeladatai:

- ✓ általános iskolai nevelés-oktatás alsó tagozat, felső tagozat (Mezőtúr: 1 – 8. évfolyam; Mesterszállás 1 – 4. évfolyam).

### **1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai**

#### **A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei**

Az intézményünkben tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink biztonságban és otthon érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- ✓ tiszteletben tartjuk a tanuló személyiségét,
- ✓ a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- ✓ a tanulók egyéni képességeit a nevelés, oktatás során figyelembe vesszük,
- ✓ minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- ✓ diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,

Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:

- ✓ tanuló és tanuló,

- ✓ tanuló és nevelő,
- ✓ szülő és nevelő,
- ✓ nevelő és nevelő között.

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.

Nevelőink szellemileg, érzelmileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- ✓ a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- ✓ iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- ✓ tehetségük kibontakoztatásához pedagógiai segítséget nyújtunk,
- ✓ a szabadidő hasznos eltöltéséhez programokat, foglalkozásokat biztosítunk,
- ✓ fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás hagyományos és korszerű módszereit,
- ✓ szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- ✓ törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- ✓ a nevelő, oktató munka során megmutatjuk tanulóinknak az általánosan elfogadott értékeket, igyekszünk bennük kialakítani azt a képességet, hogy meg tudják különböztetni az értékest az értéktelentől,
- ✓ törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- ✓ szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- ✓ törekszünk az egyetemes kultúra megismertetésére, felfedeztetésére.

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- ✓ rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- ✓ igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ✓ ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- ✓ nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen,



- ✓ részt kívánunk venni megyei, regionális, országos és nemzetközi tanulmányi, kulturális és sportversenyeken.

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat és viselkedési formákat:

- ✓ humánus,
- ✓ erkölcsös,
- ✓ fegyelmezett,
- ✓ művelt,
- ✓ kötelességtudó,
- ✓ érdeklődő, nyitott,
- ✓ kreatív, alkotó,
- ✓ becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- ✓ képes a problémák érzékelésére és megoldására, gyakorlatias,
- ✓ képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- ✓ jó eredmények elérésére törekszik tanulásban, egyéb szabadidős tevékenységben,
- ✓ van elképzelése a jövőjéről illetően,
- ✓ becsüli a tudást,
- ✓ öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ✓ ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- ✓ képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- ✓ tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- ✓ képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- ✓ a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ✓ ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
- ✓ nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- ✓ a természet, a környezet értékeit,
- ✓ más népek értékeit, hagyományait,
- ✓ az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- ✓ a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ✓ ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ✓ ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ✓ ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- ✓ viselkedése udvarias, beszéde kulturált,
- ✓ társaival együttműködik,
- ✓ szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- ✓ képes szeretetet adni és kapni,
- ✓ szereti hazáját,
- ✓ megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- ✓ szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- ✓ egészségesen él, szeret sportolni, mozogni,
- ✓ megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

### **A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai**

Az iskolánkban folyó nevelő, oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- ✓ Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- ✓ Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás és igényesség képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- ✓ Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- ✓ Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- ✓ A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- ✓ Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- ✓ A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint a hatékony, önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- ✓ A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- ✓ A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- ✓ Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse.

Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és egyéb foglalkozások tevékenységei, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

| <b>Alapelvek</b>        | <b>Célok</b>  | <b>Feladatok</b>   | <b>Eszközök, eljárások</b>   |
|-------------------------|---|--|--|
| Partnerközpontú működés | Az intézmény nevelő-<br>oktató munkájában<br>együttműködik tanuló,<br>szülő, pedagógus és<br>minden olyan partner,<br>aki elfogadja, segíteni<br>akarja és tudja a<br>pedagógiai program<br>megvalósítását.               | Folyamatos<br>kapcsolattartás<br>partnereinkkel.<br>Terv szerint<br>meghatározott időben<br>igény-és<br>elégedettségmérések<br>lebonyolítása.<br>Az eredmények,<br>javaslatok, észrevételek<br>beépítése az intézmény<br>működésébe.<br>A partnerek számára a<br>rendszeres<br>visszacsatolás<br>megvalósítása.                  | Partnertérképünk<br>folyamatos frissítése.<br>Partneri igény és<br>elégedettségmérés<br>(kérdőívek, interjúk)<br>készítése és folyamatos<br>karbantartása.<br>Kapcsolattartási formák<br>kialakítása és<br>működtetése.  |
| Gyermekközpontúság      | Mindennapi<br>tevékenységünket a<br>gyermekek okos<br>szeretete hatja át. Derűs<br>iskolai légkörben és<br>környezetben biztosítjuk<br>tanulóink egészséges<br>testi-lelki fejlődését.                                    | Rendszeresen<br>megkérdezzük a<br>tanulókat, kikérjük<br>véleményüket, várjuk<br>javaslataikat iskolai<br>életünk, programjaink<br>alakításával<br>kapcsolatban.   | Kérdőíves felmérések,<br>klímatesztek,<br>fókuszcsoportos<br>beszélgetések<br>szervezése.<br>A diákönkormányzat<br>nyújtotta lehetőségek<br>kihasználása.  |
| Demokratizmus           | Személyes<br>példamutatással neveljük<br>tanulóinkat az emberi<br>jogok tiszteletben<br>tartására.  | Tudatosítjuk<br>tanulóinkban a<br>közösség demokratikus<br>működésének<br>szabályait.<br>Elsajátíttatjuk velük a<br>közéletben való<br>szerepeket, az egyén<br>érdekérvényesítésének<br>demokratikus formáit.  | Személyes<br>példamutatás.<br>Szerepjátékok tanítási<br>órákon.<br>Feladatvállalás az<br>osztályközösségben.<br>Az osztályban felmerülő<br>problémák<br>megoldásának módjai.   |
| Humanizmus              | Az ember, az emberi élet<br>tisztelte és védelme.<br>A másokkal szembeni<br>tolerancia, a másság<br>elfogadása. A hátrányos<br>megkülönböztetés<br>minden formájának<br>kerülése.<br>A humanista emberkép<br>kialakítása. | Erősítjük a pozitív<br>szokásokat és a<br>humánus<br>magatartásmintákat.<br>Tudatosítjuk<br>tanulóinkban a szűkebb<br>és tágabb<br>környezetükben<br>megismerhető erkölcsi<br>értékeket: szeretet,<br>barátság, igazságosság,<br>segítőkészség, jóakarat,<br>önuralom, udvariasság,<br>tisztelet és tolerancia,<br>szolidaritás, | Személyes<br>példamutatás.<br>A tanítási órákon a<br>tananyag, ismeretanyag<br>nyújtotta lehetőségek<br>felhasználása.<br>Integrált nevelési és<br>oktatási formák<br>alkalmazása.<br>Ünnepek, hagyományok<br>ápolása.<br>Az osztályfőnöki és az<br>etika órák biztosította<br>lehetőségek |

|  |  |   |  |
|--|--|---|--|
|  |  | becsületesség,<br>lelkiismeretesség.  | kihasználása.<br>Boldogságórák tartása.  |
| Nemzeti értékeink, a magyar kultúra tisztelete                   | Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépségei iránt.  | Lakóhelyünk megismerése. Szűkebb és tágabb környezetünk, Magyarország megismerése. Múltunk megismerése, jelképeink tisztelete. Lokálpatriotizmus kialakítása. Magyarságtudat erősítése.   | Szűkebb és tágabb környezetünk megismerése (projekt módszer). Séták, kirándulások, tananyag biztosította lehetőségek bevonása. Ünnepeink méltó megtartása. Hagyományápolás.  |
| Az európai és egyetemes kultúra értékeinek megismerése           | Keltsük fel minden tanulóban az igényt az idegen nyelvek tanulására, más népek kultúrájának a megismerésére.   | Anyanyelvén túl minden gyermek ismerje meg legalább egy idegen nyelv alapjait. Az Európai Unió országainak megismerése. Egyetemes kulturális értékek megismerése. A határon túli magyarok értékeinek megismerése. Határtalanul program.                                 | Két tanítási nyelvű csoportok alakítása. Célnyelvi civilizáció tantárgy lehetőségei. Angol nyelvű kiselőadások. Nemzetközi ünnepek, országok napjainak megismerése. Testvériskolai kapcsolat ápolása.  |
| A személyiség teljes körű fejlesztése                            | Az iskola valamennyi tevékenysége közvetve, vagy közvetlenül a gyermeki személyiség fejlesztését szolgálja. Segítjük tanulóinkat, hogy művelt emberré, alkotásra és boldogságra képes emberré válhassanak.   | Láttassuk meg és fejlesszük minden tanulóban személyiségének saját értékeit. A tárgyi tudás mellé a tanuló szerezzze meg mindazokat a kommunikációs képességeket, amelyekkel tudását hasznosítani tudja.  | Helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása. A tanulók személyre szóló, folyamatos értékelése. Iskolapszichológus segítségének igénybevétele. Iskolai szociális segítő foglalkozás.   |
| Korszerű ismereteket nyújtó szilárd alapozás, képességfejlesztés | Az iskola készítsen fel az eredményes továbbtanulásra, a gyakorlati életre. Olyan kulcskompetenciák megszerzése, amelyek szükségesek az egyén személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. | A nevelőtestület folyamatos továbbképzésének, önképzésének ösztönzése. A képességfejlesztés széles skálájának kialakítása. Az alapkészségek fejlesztésének középpontba állítása. A szükséges kulcskompetenciák definiálása és az egyes műveltségterületek és tantárgyak | Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megtervezése. Differenciált oktatás megvalósítása. Korszerű módszerek elsajátítása és alkalmazása. A képességfejlesztés modern taneszközeinek beszerzése. Továbbképzések. Mérési eredmények beépítése a tanulási, tanítási folyamatba. |

|  |   |   |  |
|--|---|---|--|
|  |   | rendszerében való elhelyezése.  |  |
| A tanítás minősége kiemelten fontos                                | A tanulmányi eredményekben, versenyeken, a továbbtanuláskor tükröződjön az iskolában folyó minőségi munka.  | Előterbe kerül a hatékonyság, a minőség problémája.<br>A befolyásoló tényezők megállapítása. Korszerű tanulási módszerek, technikák alkalmazása.<br>A tantárgyak tanulási módszereinek megismertetése és gyakoroltatása.  | Tanórai és tanórán kívüli differenciált nevelési-oktatási formák. Versenyeztetés (házi és külső megmérettetések szervezése).<br>Mérések. Szakmai munkaközösségek műhelymunkája (bemutatók).<br>Digitális módszerek, eszközök, online felületek alkalmazása.<br>Szakmai napok.  |
| Az önművelés és az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása | Az iskola készítsen fel az önművelésre, az új ismeretek megszerzésének önálló technikáira.  | Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk a folyamatos önművelés igényét.   | Minden tanuló számára képességeinek, érdeklődésének és céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítunk.<br>Egyéni pályázatokon, kutatótevékenységekben való részvételt szorgalmazunk.<br>Megtanítjuk a tanulókat a korszerű ismeretszerzési módok használatára (számítógép, internet, videó stb.).  |
| Esélyegyenlőség biztosítása  | Az iskolában minden tanulónak esélyt adunk szocio-kulturális hátrányainak leküzdésére.<br>A hátrányos megkülönböztetés minden formájának elítélése és kiküszöbölése.<br>Az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítése. | A tanulási és beilleszkedési hátrányokkal küzdő tanulók azonosítása.<br>Vizsgálatok kezdeményezése (szakszolgálat).<br>Vizsgálati eredmények beépítése a tanulási, nevelési folyamatba.<br>A hátránykompenzáció megfelelő formájának kiválasztása.<br>Folyamatos segítő munka és értékelés.<br>Az iskolai élet minden területén érvényesítjük a szegregációmentesség elvét.<br>A hátrányos és halmozottan hátrányos | Differenciált foglalkozások tanítási órákon.<br>Vizsgálatok elindítása (szakszolgálat).<br>Vizsgálati eredmények beépítése a tanulási, nevelési folyamatba.<br>Felzárkóztató foglalkozások és egyéni korrepetálások, fejlesztő foglalkozások.<br>Logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus és a szakszolgálat segítségének igénybe vétele.<br>Az ifjúságvédelmi feladatokat az osztályfőnökök látják el |

|                          |  |  |   |
|--------------------------|--|--|---|
|                          |  | <p>helyzetű tanulók azonosítása és számukra egyéni fejlesztési terv készítése, jogszabály szerinti osztályba sorolása.<br/>Mentorálás.<br/>Lemorzsolódás csökkentése.<br/>Esélyegyenlőségi szempontok érvényre juttatása.</p>  | <p>iskolai védőnő és családsegítő bevonásával. Az első osztályok megszervezése előtt széleskörű tájékoztatást nyújtunk kínálatunkról (óvodai szülői értekezletek, nyílt órák, egyéni találkozások az érdeklődőkkel).<br/>A hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók bevonása a fejlesztő-korrepetáló, tehetséggondozó tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős foglalkozások rendszerébe.<br/>Differenciálás, egyéni foglalkozás. Mentorálási rendszer működtetése.<br/>Útravaló Ösztöndíj program, Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program, Erzsébet-tábor.</p> |
| Lemorzsolódás megelőzése | <p>A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszámának csökkentése.<br/>Prevenció (megelőzés), intervenció (beavatkozás).<br/>Tanulási eredmény javítása.<br/>Tanulási motiváció növelése.<br/>Tanulói igazolatlan hiányzás csökkentése.<br/>A tanuló szociális helyzetéből eredő hátrányának kompenzálása.<br/>A tanuló testi, lelki, mentális fejlesztése, illetve a szenvedélybetegség kialakulásának és bántalmazásnak a megelőzése.<br/>Tanulási, magartási nehézségek kezelése.</p> | <p>A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók beazonosítása.<br/>Tanulási motiváció és módszerek felmérése.<br/>Tanulásmódszertani támogatás.<br/>Fejlesztő foglalkozások biztosítása.<br/>Tanulók tanulmányi haladásának nyomon követése, beilleszkedés segítése, kapcsolattartás a szülőkkel, pedagógusokkal, osztályfőnökök által folyamatosan a tanév során.<br/>Szociális készségek fejlesztése, szabadidős programok biztosítása, szervezése.<br/>Igazolatlan hiányzások esetén jelzőrendszer működtetése.</p> | <p>Kiscsoportos fejlesztések.<br/>Kérdőív.<br/>Osztályfőnökök, iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus közreműködése.<br/>Tanulópárok alakítása, kortárskorrepetálás.</p>   |

|   |   |                                  |                 |
|---|---|----------------------------------|-----------------|
|   | Közösségfejlesztés, közösségépítés.   |                                  |                 |
| Pedagógusok szakmai, módszertani megújulása | A pedagóguskompetenciák, a nevelő-oktató munka hatékonyságának fejlesztése. | Továbbképzéseken való részvétel. | Tudásmegosztás. |

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- ✓ Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- ✓ Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

|  | Közvetlen módszerek   | Közvetett módszerek  |
|--|---|--|
| Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek. | - Követelés.<br>- Gyakoroltatás.<br>- Segítségadás.<br>- Ellenőrzés.<br>- Ösztönzés.                                    | - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése.<br>- Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása.<br>- Hagyományok kialakítása.<br>- Követelés.<br>- Ellenőrzés<br>- Ösztönzés. |
| Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.    | - Elbeszélés.<br>- Tények és jelenségek bemutatása.<br>- Műalkotások bemutatása.<br>- A nevelő személyes példamutatása. | - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében.<br>- A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.   |
| Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).           | - Magyarázat, beszélgetés.<br>- A tanulók önálló elemző munkája.  | - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról.<br>- Vita.  |

Az intézmény pedagógusai nevelő-oktató munkájuk során igyekeznek kizárni az olyan munkafolyamatokat, melyek nem teszik lehetővé a pedagógus-diák együttműködést.

Az intézmény nevelőtestülete által alkalmazott módszerek nem csak a tudásközvetítést szolgálják, hanem célirányosan fejlesztik a tanulók kompetenciáit, személyiségjegyeit is.

Az alkalmazott eljárások, módszerek, eszközök közt tanítási órán a frontális osztálymunka mellett megjelenik többek közt:

- ✓ az előadás
- ✓ a magyarázat

- ✓ az elbeszélés
- ✓ a megbeszélés, beszélgetés
- ✓ a tanulói kiselőadás
- ✓ a vita
- ✓ a szemléltetés
- ✓ a megfigyelés, tapasztalatszerzés
- ✓ összefüggések keresése
- ✓ tevékenykedtetés
- ✓ a projektmódszer
- ✓ kutató-felfedező tanulás
- ✓ a kooperatív munka, tanulás, kollaboratív munka, KIP
- ✓ a játék, a szerepjáték, szituációs játékok
- ✓ a házi feladat
- ✓ a frontális munka, a differenciálás, a csoportmunka, a párban történő tanulás, az egyéni munka
- ✓ számítógép
- ✓ internet
- ✓ multimédia, stb.

A tanítás-tanulás folyamatának szervezése, a tanulók számára tervezett feladatok megfelelő súlyozása, méretezése kiemelt hangsúlyt kap iskoláink nevelési-oktatási tevékenységében.

A pedagógusok igyekeznek mielőbb megismerni a tanulók képességeit, s ennek tükrében elérhető célokat tűzni ki számukra, megtervezve, s kijelölve a sikerrel elvégezhető feladatokat. Amennyiben ez megvalósul, akkor pozitív nevelő hatást érünk el, sikerélményhez juttatva a gyerekeket, biztosítva ezáltal egyéni fejlődésüket.

A tanulók fejlődése nyomon követésének leggyakoribb formái iskoláinkban:

Alsó tagozaton: rendszeres szöveges, szóbeli értékelés, a tanulók órai munkájának megfigyelése, rendszeres osztályozás és azok változásainak figyelemmel kísérése, a megtanulásra feladatott anyag rendszeres értékelése.

Felső tagozaton: A tanulók órai munkájának megfigyelése, rendszeres osztályozás és azok változásainak figyelemmel kísérése, rendszeres szöveges, szóbeli értékelés, rendszeres osztályozás és azok változásainak figyelemmel kísérése, a megtanulásra feladatott anyag rendszeres értékelése.

A tanulók aktuális állapotához való igazodás során mind alsó, mind felső tagozaton a pedagógusok a tanulók fejlődését korábbi szintjükhöz képest állapítják meg, követik az osztályok fejlődését, ha az osztály tudása nem éri el a továbblépéshez szükséges szintet, nem lépnek tovább, valamint tanítási módszereik és az értékelési mód megválasztásakor figyelembe veszik a különböző tanulási stílusú gyerekek igényeit.

Céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- ✓ Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbblépés feltételeinek (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények



teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.).

- ✓ Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- ✓ Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- ✓ Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

## **1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése.

- ✓ Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése.

- ✓ Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

- ✓ Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

- ✓ Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése.

- ✓ Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése.

- ✓ Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése.

- ✓ Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre. A tanulók munkára nevelése.
- ✓ Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

- ✓ Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

### **1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

#### **1.3.1. Az egészségfejlesztés iskola célja, feladatai**

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat, tegyenek saját egészségük érdekében.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti egyén és a környezetben élők egészségének előmozdítása érdekében.

Iskoláink teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos egészségnevelési tevékenységei koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon magukba foglalják az egészségfejlesztés, egészségmegőrzés és egészségvédelem céljait, feladatait:

- ✓ prevenció;
- ✓ életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- ✓ társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- ✓ egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- ✓ antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- ✓ kortárshatások az egészségfejlesztésben;
- ✓ egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- ✓ egészségérték tudatosítása.

## Iskoláink egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai, területei

Az iskolai egészségfejlesztés hozzájárul, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és a környezettel harmóniában élő ésszerű, a lehetőséget felismerni és felhasználni tudó egészséges életvitelhez.

Ezen folyamat sikerességéhez szükség van arra, hogy tanulóink értsék az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, ezzel kapcsolatos beállítódásaik szilárdak legyenek, és konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, az életszemlélet és magtartás szempontjából lényeges területébe: az iskola pedagógiai rendszerébe, tanórai és tanórán kívüli tevékenységébe épül be:

Lelki egészség:

- ✓ tanulók testi, lelki, szellemi, szociális egészségének tudatos építése,
- ✓ egymásra épülő preventív szemlélet kialakítása,
- ✓ éljenek harmóniában önmagukkal, embertársaikkal és környezetükkel,
- ✓ a családi és kortárskapcsolatok fontossága: barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben.

Egészséges életmód, táplálkozás, személyes higiéné:

- ✓ önmaguk testi- és egészségi állapotának ismerete,
- ✓ a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a helyes és nyugodt étkezés fontossága;
- ✓ felismerjék a betegségeket előidéző tényezőket, megelőzési lehetőségeket, és a gyógyulási folyamatot,
- ✓ az elsősegély-nyújtás alapismereteinek elsajátítása, magabiztos gyakorlati alkalmazása,
- ✓ szenvedélybetegségek elkerülése pl.: az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás, internetfüggőség káros hatásai a szervezetre,
- ✓ személyes higiénia,
- ✓ fogápolás.

Mozgáskultúra fejlesztése:

- ✓ helyes testtartás, a mozgás fontossága,
- ✓ helytelen testtartás következményei, gerincdeformitások korrigálási lehetőségei, a gyógytestnevelés fontossága,
- ✓ az aktív életmód, a sport.

Környezettel való harmóniára törekvés:

- ✓ környezettudatos magatartás kialakítása, a természet szeretetén, településünk kulturális örökségén keresztül,
- ✓ természethez való viszony, az egészséges környezet jelenősége,
- ✓ felelősségvállalás,
- ✓ problémamegoldó gondolkodásmód kialakítása,

- ✓ idővel való gazdálkodás,
- ✓ tanulási környezet alakítása.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével:

- ✓ rendszeres szellőztetés,
- ✓ tanulók egészségi állapotára való fokozott figyelem,
- ✓ osztálytermek berendezésére az ergonómiai és egészségügyi szempontjának megfelelően,
- ✓ mozgásigény kielégítése.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy diákjainknak életkori sajátosságukat figyelembe véve adjunk segítséget helyes magatartásformák elsajátításához.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel.

Szülőkkel együtt feladatunk, hogy felkészítsük diákjainkat az önálló felnőtt életre, hogy képesek legyenek helyes döntések meghozatalával kialakítani egészséges életvitelüket.

Családi életre nevelés:

- ✓ Szeretetre, egymás megbecsülésére, tiszteletadásra nevelés mellett a segítőkészség fejlesztése.
- ✓ Emberi kapcsolatok, társas érintkezés szabályok megismertetésével kialakítani a diákjainkban a harmonikus családi életre nevelést.

Önismereti nevelés:

- ✓ Pozitív énkép kialakítása.
- ✓ Testi-lelki tulajdonságok megismerése.
- ✓ Helyes értékrend kialakítása, értékek ismerete, az élet tisztelete, egészséges énkép kialakítása.
- ✓ Személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete: hatékony kommunikációs eljárások, konfliktuskezelési módok.
- ✓ Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése, tolerancia, másság elfogadása.

**Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:**

A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- ✓ testnevelés órák;
- ✓ játékos, iskolai sportkör foglalkozásai;
- ✓ gyógytestnevelési órák.

A helyi tantervben szereplő tartalmak, követelmények:

- ✓ környezetismeret, természettudomány, biológia, testnevelés, technika és tervezés, etika/hit és erkölcs tananyagok tananyagai.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák, foglalkozások tanóráin feldolgozott ismeretek.

Programok:

- ✓ évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással, drogrevenzióval foglalkozó projektnap (egészségnap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Személyiség fejlesztése:

Feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése. E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- ✓ önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- ✓ kudarcűrő képesség fejlesztése,
- ✓ kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- ✓ akaraterő fokozása,
- ✓ az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- ✓ az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- ✓ az öltözködési szokások, az izlés alakítása,
- ✓ helyes testtudat.

Tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett tanórai és tanórán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal való közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- ✓ szakkörök (pl.: elsősegélynyújtás, sportkörök);
- ✓ minden félévben egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
- ✓ minden tanév őszi félévében egészségnap, egészségnevelési hét vagy hónap szervezése (intézményegységenként változó), mely a tavaszi félévben egészségnapal egészül ki: játékos vetélkedő az első-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó ismeretekkel kapcsolatosan, bemutatók, előadások szervezése, melyben kiemelt szerepet kap a drogrevenzió.

Legfőbb célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékévé vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A 2020-as COVID-19 koronavírus-járvány tapasztalatainak figyelembevételével intézményünk a mindenkori jogszabályi előírásoknak, utasításoknak megfelelően tanítási órákon és tanórán

kívüli foglalkozásokon nagy hangsúlyt fektet a fertőzés elkerülése, megelőzése kapcsán többek közt:

- ✓ a megfelelő tájékoztatásra, a hiteles média fórumok megismertetésére;
- ✓ a személyes higiéné fontosságára, a helyes kézmosás szabályainak elsajátítására;
- ✓ az alkoholos kézbedörzsölés helyes menetére;
- ✓ az arcmaszka megfelelő használatára;
- ✓ az utazások kapcsán alkalmazandó helyes magatartás szabályaira;
- ✓ az iskolai és iskolán kívüli társas érintkezések, a közösségi élet külső és belső terekben alkalmazandó szabályaira;
- ✓ a digitális oktatás ideje alatti otthoni testmozgás, egészséges táplálkozás fontosságának hangsúlyozására;
- ✓ a vonatkozó orvosi ellátással kapcsolatos előírások megismertetésére.

## Drogprevenció

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért tantestületünk minden tagjának részt kell vennie, mely folyamatban kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe.

Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal.

Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerrel való visszaélés problémájával.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

A pubertás kortól kezdve egyre fontosabbá válik a kortárs csoport befolyása, amit a drogprevenációs munkában is fel tudunk használni.

## Iskolai drogprevenáció lehetséges színterei:

- ✓ Tanórai foglalkozások.
- ✓ Szaktárgyi órák témafeldolgozása. Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drogprevenációhoz is.
- ✓ Osztályfőnöki órák, foglalkozások.
- ✓ Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések, szükség esetén külső előadók, szakemberek bevonásával.
- ✓ Személyiségfejlesztő játékok, gyakorlatok.
- ✓ Szabadidős foglalkozások (sportprogramok, számítógépterem-használat, vetélkedők, versenyek, játékos programok, témával kapcsolatos filmvetítések).
- ✓ Szülői értekezletek (osztály-, évfolyam- vagy iskolaszintű, esetleg külső előadó, pld. orvos, pszichológus, rendőr bevonásával).
- ✓ Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek (elsősorban a pedagógusok számára, de tanulókat és szülőket is meghívunk, amikor a program, illetve a téma engedi).

## Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

- ✓ Félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra/ foglalkozás megtartásában;

- ✓ a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük).

### 1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ✓ ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ✓ ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ✓ ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- ✓ tudják felmérni a sérült állapotát, ismerjék a leggyakrabban előforduló sérüléseket;
- ✓ ismerjék meg a sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ✓ sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ✓ sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- ✓ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- ✓ a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- ✓ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- ✓ az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- ✓ tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- ✓ támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ✓ a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

| Tantárgy | Elsősegély-nyújtási alapismeretek   |
|----------|---|
| Biológia | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ rovarcsípések</li> <li>✓ légúti akadály</li> <li>✓ artériás és ütőeres vérzés</li> <li>✓ komplex újraélesztés</li> <li>✓ napszúrás</li> <li>✓ vízbe fulladás</li> <li>✓ ficam, rándulás, csonttörés</li> </ul> |
| Kémia    | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ mérgezések</li> <li>✓ vegyszer okozta sérülések</li> <li>✓ savmarás</li> </ul>   |

|             |   |
|-------------|---|
|             | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ égési sérülések</li> <li>✓ forrázás</li> <li>✓ szénmonoxid mérgezés</li> </ul>             |
| Fizika      | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ égési sérülések</li> <li>✓ forrázás</li> <li>✓ elektromos áram okozta balesetek</li> </ul> |
| Testnevelés | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ magasból esés</li> <li>✓ ficam, rándulás, csonttörés</li> </ul>                            |

- ✓ Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- ✓ szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- ✓ minden évben egy alkalommal az egészségnapunk keretében elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- ✓ évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

#### 1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés célja, hogy az iskolai közösség, mint tevékenységi keret segítse a tanulók egyéni fejlődését, képességeik kibontakoztatását olyan módon, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el. A jövő iskolája csak akkor képes megfelelni céljainak, ha él a tanítási órán és az iskolán kívüli nevelés lehetőségeivel: igyekszik felhasználni ezek kötetlenebb formáit, módszereit.

#### Fejlesztendő közösségek, módszerek, eszközök, eljárások, célérték

| Fejlesztendő közösség | Módszerek, eszközök, eljárások   | Célérték: mikor tekintjük fejlettnak a közösséget?   |
|-----------------------|--|--|
| Osztályközösség       | <p>Szociometrikus felmérés készítése a csoportstruktúra megismeréséhez.</p> <p>A közösségi értékrend kialakítása az iskolai értékrend figyelembe vételével.</p> <p>A meggyőzés módszerének alkalmazása a normakövetés számonkérésekor.</p> <p>A pedagógus mintát jelent a gyermek számára.</p> | <p>A közösség érzékenyen reagál a többiek problémáira.</p> <p>A közösen elfogadott normákat betartják és másokkal is betartatják.</p> <p>A benne lévő egyének érdeklődnek a többiek iránt.</p> <p>Jó a kommunikáció az egyének között.</p> <p>Tagjainak biztosítja az esélyegyenlőséget.</p> |



|                          |  |   |
|--------------------------|--|---|
|                          | <p>Az önkormányozás, a felelősi rendszer kialakítása és működtetése.</p> <p>A kötelező, a választott, továbbá a 16.00 óráig tartó egyéb foglalkozásokon való részvétel.</p> <p>A tanórán kívüli értékteremtő tevékenységek szervezése (klubdélután, osztálykirándulás, kulturális programok, hulladékgyűjtés, hagyományápolás, műsorok).</p> <p>Évente 2 db osztályprogram szervezése tanórán kívül.</p> <p>Saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartása.</p> <p>Társai és saját testi épségének, egészségének óvása, a szülő hozzájárulása esetén egészségügyi szűrővizsgálaton való részvétel, az egészségét és biztonságát védő ismeretek elsajátítása és alkalmazása.</p> <p>Egyéni elbeszélgetés a tanulókkal.</p> <p>Megerősítés (dicséret, jutalmazás).</p> | <p>Elfogadja a másságot (fizikai, szellemi, szociális, etnikai, egészségügyi tekintetben).</p> <p>Elutasítja az agressziót.</p>   |
| Évfolyamközösség         | <p>Közös feladatok elvégzése.</p> <p>Közös rendezvényeken való részvétel.</p> <p>Közös szereplések (műsorok, vetélkedők, versenyek, sport).</p> <p>Évfolyam kirándulások.</p> <p>Közösen kialakított hagyományok: (ballagás, gyermeknapi programok).</p>   | <p>A fentieket kiegészítve:</p> <p>Kialakul az összetartozás érzése.</p> <p>Megvalósul az együttműködés az évfolyam osztályai között.</p> <p>Egészséges vetélkedés és versenyszellem alakul ki az évfolyam szintjén az osztályok között.</p> <p>A közösen szervezett órákon egymás segítése és elfogadása a jellemző.</p>                                   |
| Osztályfőnökök közössége | <p>Az osztályfőnöki munkaközösség éves munkatervének megfogalmazása és elfogadása.</p> <p>Közreműködés a feladatok megvalósításában.</p> <p>Az osztályban tanító pedagógusok nevelési tevékenységének koordinálása.</p> <p>A tanuló erkölcsi fejlődésének, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak előmozdítása.</p>  | <p>Az osztályban tanító kollégák rendszeres segítséget, támogatást kapnak az osztályfőnököktől a felmerülő problémák megoldásában.</p> <p>A konfliktuskezelés jól megoldott.</p> <p>Megvalósul a tapasztalatcsere az osztályfőnökök között. (esetmegbeszélések).</p> <p>Megvalósul az információ átadás az alsó és felső tagozat osztályfőnökei között.</p> |

|  |  |  |
|--|--|--|
|  | <p>Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre való nevelés.</p> <p>A tanulók tanórán kívüli tevékenységeinek, közösségi programjainak szervezése.</p> <p>Személyiségfejlesztő módszerek elsajátítása.</p> <p>Hospitálás.</p> <p>Pótosztályfőnöki rendszer működtetése.</p> <p>Önképzés, továbbképzések szervezése.</p>   |  |
| <p>Az egy osztályban tanító pedagógusok közössége.</p> | <p>Információcsere.</p> <p>Azonos és következetes bánásmód az osztályon belül.</p> <p>Osztályszintű problémák megoldásának közös kidolgozása, a megoldásban való következetes és egységes eljárások betartása (magatartás, tanuláshoz való hozzáállás).</p> <p>Hospitálás egymás óráin.</p>  | <p>A közösen elfogadott szabályokat minden nevelő következetesen betartatja és számon kéri annak elmaradását.</p> <p>Mindenki őszintén beszél a felmerült problémáiról.</p>                            |
| <p>Szakmai munkaközösségek</p>                         | <p>Tanórai és tanórán kívüli nevelési-oktatói feladatok meghatározása, rögzítése az éves munkatervekben.</p> <p>(szakkörök, képességfejlesztők szervezése, felkészítés tanulmányi versenyekre, stb.).</p> <p>Helyi és országos mérések koordinálása, javítása.</p> <p>Dokumentációk készítése, elemzése.</p> <p>Félévi és év végi beszámolók elkészítése.</p> <p>Személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások tartása tanulóknak (önismereti program).</p> <p>Sportprogramok, napi sporttevékenység elterjesztése.</p> <p>Belső továbbképzések.</p> | <p>Minden szaktanár felelősséget vállal a közösségfejlesztésben: a maga szakterületén hozzájárul az osztályfőnöki munka kiteljesítéséhez.</p>  |
| <p>Diákönkormányzat</p>                                | <p>Megfelelően segíti a tanulók tanítási órán kívüli közösségi életét, programjait.</p>  | <p>Rendszeres (havi egy) programot nyújtanak a szabadidő hasznos eltöltéséhez.</p> <p>Az egyes tanácsokon keresztül a gyerekek önmaguk is tevékenyen részt vesznek saját közösségeik alakításában.</p> |

|  |   |   |
|--|---|---|
| Az iskolában dolgozó (nem pedagógus) munkatársak közössége | A NOKS-os dolgozók közösségi nevelés különböző szinterein segítik a pedagógusok munkáját. Takarítók, karbantartók, portások, ügyviteli munkatárs: környezetünk rendje, tisztasága, megóvása.  | A tanulók ugyanúgy elfogadják és teljesítik kéréseiket. Tudatosan mindenki, hogy az iskolában minden felnőtt nevelő szerepet is teljesít egyben (kommunikáció, beszédstílus, példamutatás, segítségnyújtás, egymás iránti tisztelet). |
| A családok közössége                                       | A családi háttér meghatározó a gyermek számára nemcsak a tanulmányi munkában, de a közösségi szerepek kialakításában is. Gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét. A családi kapcsolatok mintául szolgálnak: kommunikáció, egymás segítése, együttműködés, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás, érdekérvényesítés módjai. fogadóórák, szülői értekezletek, szülők közösségének rendezvényei, nyílt órák, közös programok, amelyekre meghívjuk a szülőket, családokat, pszichológiai és nevelési jellegű előadások. A fenti programokon a következő nevelési elveket tanácsoljuk: együttműködés, egymás segítése a családon belül, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás, érdekérvényesítés). | Sikerül példaadással, szakmai segítséggel a családok életét is jótékonyan befolyásolni. Erősödik a szülő-gyermek kapcsolat. Kimutathatóan több család vesz részt az iskolai rendezvényeken.   |

#### 1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- ✓ A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- ✓ A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- ✓ Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

### **Az egységes alapokra épülő differenciálás**

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A tanulói kompetencia fejlesztés, a kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

Az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása, a differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- ✓ Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- ✓ A tanulásszervezés meghatározó szempontja az aktív tanulás, a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- ✓ A nevelési folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- ✓ A nevelési folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit, segíti a tanulói együttműködésen alapuló tanulást.
- ✓ Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- ✓ A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulóhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- ✓ A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

## 1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

### Hagyományörző tevékenységek

Iskoláinkban a felsorolt ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések, rendezvények megrendezésre kerülnek:

- ✓ Tanévnnyitó ünnepség
- ✓ Kossuth nap
- ✓ Rákóczi nap
- ✓ Október 6-i megemlékezés
- ✓ Október 23-i megemlékezés
- ✓ A zene világnapja
- ✓ Márton nap/Halloween
- ✓ A magyar nyelv napja
- ✓ Mikulás délután
- ✓ Advent, karácsonyi készülődés
- ✓ Karácsonyi hangverseny
- ✓ A magyar kultúra napja
- ✓ Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai
- ✓ Farsang
- ✓ Március 15-i megemlékezés
- ✓ Tehetségnap
- ✓ Húsvét
- ✓ Költészet napja
- ✓ Föld napja
- ✓ Holokauszt áldozatai
- ✓ Anyák napi műsorok
- ✓ Madarak és fák napja
- ✓ Környezetvédelmi nap
- ✓ Gyermeknap
- ✓ Pedagógusnap
- ✓ Nemzeti összetartozás napja
- ✓ Ki mit tud?
- ✓ Egészségnap, egészségnevelési hét és hónap
- ✓ Ballagás
- ✓ Tanévzáró ünnepség

Az ünnepeken, ünnepélyeken ünneplő ruhában kell megjelenni (fehér blúz/ing, sötét szoknya/nadrág, ünnepi cipő).

**Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

### **Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.**

Az iskola a mindenkor jogszabályi előírásoknak megfelelően – a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók:

- ✓ egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- ✓ fejlődésének elősegítése,
- ✓ a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

**Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

**Néptánc/társastánc oktatás.** A néptánc/társastánc oktatás fejleszti a hagyományőrzést, a hazaszeretetet, a népismeretet, más kultúrák megismerését, az állóképességet, és a mozgáskultúrát. A mindennapos testnevelés keretei között valósítjuk meg.

**Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.

A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

**Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk (pl. Németh József Matematika Emlékverseny; Petőfi szavalóverseny; Rákóczi ... év emlékére versenyek; Korom Gyuláné szépiró verseny; Big Brain).

A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli, internetes, levelezős versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

A Rákóczi iskolában a nyolcadikosok tanév végén bemutató, szóbeli vizsgán adnak számot tudásukról, az általuk választott témakörben.

**Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

Sikeres pályázat esetén Határtalanul! programot valósítunk meg. A „Határtalanul” pályázati program lehetővé teszi a magyarországi nemzetiségek anyaországaival, illetve más országban élő, azonos nyelvet beszélő közösségeivel kapcsolatos ismeretek bővítését, a magyarországi és külföldi fiatalok közötti kapcsolatok kialakítását.

**Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket intézményi vagy pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális

körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

**Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünetekben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Az erdei iskola megszervezésére abban az esetben kerül sor, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, valamint a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

**Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket intézményi vagy pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

A foglalkozások megszervezésére abban az esetben kerül sor, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, valamint a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

**Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon, a nyitvatartási időben látogatható iskolai könyvtárak segítik. Iskolánk könyvtára, mint minden könyvtár az információs esélyegyenlőség megvalósulásának színtere. A tudásalapú társadalom megalapozásának egyik alapintézményeként legfontosabb feladata az, hogy biztosítsa a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz, információkhoz. A könyvtár küldetését dokumentumállományával, a felhasználói igényeknek megfelelő szolgáltatásokkal, technikai felszereltségével, a könyvtáros szakmai felkészültségével valósítja meg.

**Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

**Hit- és erkölcsstan oktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

**Testvériskolai kapcsolat.** A Kossuth iskolának 2003 júniusától a németországi weidai általános iskolával, 2007 óta az árkosai általános iskolával (Románia) működik testvériskolai kapcsolata. Célunk a komplex személyiség- és közösségfejlesztés, európai polgárrá nevelés, melynek része, hogy más népek, nemzetek eltérő szokásrendszerű közösségeivel építsünk ki együttműködő kapcsolatrendszert. A kapcsolat mind pedagógus, mind tanulói szinten a közösségépítést, mások elfogadását, az Európai Unió elve megértését szolgálja intézményi

szinten. A kapcsolat kiterjed a közös kirándulások, szakmai és kulturális rendezvények együttes lebonyolítására, tanulmányi versenyek szervezésére.

### **1.4.3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai**

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az igazgató által megbízott nevelők segítik. Minden tanuló tagja a diákönkormányzatnak.

Közösségfejlesztési feladatai:

- ✓ Az önkormányzás képességének kialakítása.
- ✓ A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- ✓ Jelöljenek ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sértik az egyéni érdekeket.
- ✓ Fejlesszék a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- ✓ Törekedjenek a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

### **1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai**

**Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a pályázati lehetőségekhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket intézményi vagy pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

### **1.4.5. Közösségfejlesztési tevékenység keretei**

Intézményünk a Köznevelési törvénnyel (2011. évi CXC. törvény és módosításai) összhangban vállalta, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba. Ebben a közösségfejlesztő folyamattevékenységben tudatosan felhasználható a TÁMOP 3.1.4/B-13/1-2013-0001 projekt Partnerség és hálózatosodás moduljának módszertani segédanyaga, amit rendelkezésünkre bocsájtanak.

## **1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai**

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

### **A pedagógusok alapvető feladatai**



- ✓ A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- ✓ Heti teljes munkaidejének nyolevan százalékát (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- ✓ Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- ✓ Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet (szabadidős programokon is), továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- ✓ A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- ✓ Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- ✓ Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- ✓ A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- ✓ A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- ✓ Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- ✓ A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

#### **A tanórai és a tanórán kívüli nevelőmunka, tanulásirányítás**

- ✓ Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- ✓ Az IPR-ben részt vevő tanulókkal való kiemelt foglalkozás.
- ✓ A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- ✓ Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- ✓ A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- ✓ Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- ✓ A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- ✓ A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- ✓ Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- ✓ A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

#### **A tehetséges tanulók gondozása**

- ✓ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- ✓ Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- ✓ Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- ✓ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

- ✓ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

### **A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése**

- ✓ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére. Mentorálás sikeres Útravaló pályázat esetén.
- ✓ A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- ✓ A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése a javító vagy osztályozó vizsgára.
- ✓ Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

### **A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása**

- ✓ Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- ✓ Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- ✓ Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- ✓ A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

### **Munkafegyelem, a munkához való viszony**

- ✓ A munkaköri kötelességek teljesítése.
- ✓ Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- ✓ Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- ✓ Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

### **Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében**

- ✓ Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- ✓ Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- ✓ Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- ✓ Belső továbbképzéseken, előadásokon, való aktív részvétel.
- ✓ Bemutató órák szervezése, megtartása.

### **Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés**

- ✓ Másoddiploma, mesterképzés, szakvizsga megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- ✓ Továbbképzéseken való részvétel.

- ✓ A továbbképzéseken tanult átadása a nevelőtestület tagjainak.

### **Az iskolai munka feltételeinek javítása**

- ✓ Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- ✓ Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- ✓ Az alapítvány működésének segítése.
- ✓ Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- ✓ Az iskola épületének, helyiségeinek megóvása, dekorálása.

### **Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában**

- ✓ Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- ✓ Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- ✓ Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

### **Aktív részvétel a tantestület életében**

- ✓ A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- ✓ Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- ✓ Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

### **Az iskola képviselete**

- ✓ A szülők által szervezett rendezvények segítése.
- ✓ Részvétel a szülők által szervezett rendezvényeken.
- ✓ Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- ✓ Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- ✓ Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe (önkéntesség).
- ✓ A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- ✓ Lehetőség szerint aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

### **A vezetői feladatok ellátása**

- ✓ Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- ✓ Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- ✓ A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

## **Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal**

- ✓ A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- ✓ Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- ✓ Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- ✓ Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

## **Az osztályfőnök feladatai és hatásköre**

- ✓ Megfelelő magaviseletű és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- ✓ Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- ✓ Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- ✓ Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- ✓ Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- ✓ Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- ✓ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- ✓ Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- ✓ Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdeemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- ✓ Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- ✓ A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- ✓ Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- ✓ Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- ✓ A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra, a halmozottan hátrányos helyzet jogszabályi vonatkozásaira.
- ✓ Támogatja és segíti osztálya szülői közösségének munkáját.
- ✓ A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- ✓ Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- ✓ Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- ✓ Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- ✓ Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- ✓ Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- ✓ Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyogyyszerérzékenység).

- ✓ Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- ✓ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- ✓ A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- ✓ A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- ✓ Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztásokat. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- ✓ A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- ✓ Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- ✓ A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- ✓ Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- ✓ Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- ✓ Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- ✓ Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- ✓ Kitölti és vezeti a KRÉTA naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- ✓ Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- ✓ Tanév elején gondoskodik a tanulók tájékoztató füzetének kitöltéséről, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- ✓ Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

### **Az osztályfőnöki munka tervezése**

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki helyzetelemzés, csoportprofil alapján végzi. Az osztályfőnöki munkáról tanév végén írásbeli beszámolót készít.

### **A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai a tanév végén:**

- ✓ Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- ✓ Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- ✓ A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- ✓ Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- ✓ Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- ✓ A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).

- ✓ A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- ✓ Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- ✓ Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- ✓ Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- ✓ A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

## 1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

### 1.6.1. Akkreditált Kiváló Tehetségpont, a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Intézményünk intézményi hatókörű Akkreditált Kiváló Tehetségpontot működtet. Célunk, hogy intézményünkben minél több gyermek kerüljön be a tehetségének megfelelő tehetséggondozó programba mind művészeti-, sport, vagy tanulmányi területen.

A tehetség felderítését, fejlesztését, több irányban, eredményesen végezzük. Szükségesnek látjuk a tehetséggondozás iránt érdeklődő pedagógusok, szakemberek, intézmények tájékoztatását, koordinálását. Folyamatosan részt veszünk tehetséggondozó rendezvényeken, tanácskozásokon, előadásokon, s magunk is szervezünk tehetséggondozáshoz kapcsolódó programokat.

A tehetséges tanulók speciális képességeinek kibontakoztatásához biztosítjuk kreativitásuk fejlesztését szolgáló szervezeti formákat.

Fontos, hogy minél előbb felismerjük az átlagosnál tehetségesebb gyerekeinket, speciális fejlesztésüket minél hamarabb kezdjük el.

- ✓ Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése; differenciált feladatok adása, kooperatív csoportmunka. kamarazene, kiselőadások, prezentációk készítése, felzárkóztató foglalkozás.
- ✓ Egyéni foglalkozások; egy adott területen kiemelkedő tehetséget nyújtó tanulóval a szaktanárok, mentorok foglalkoznak, hangszeres szakmai délutánok tartása meghívott művésztanárok segítségével.
- ✓ Iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók, növendék hangversenyek, Tehetségnap, bemutatkozási- fellépési lehetőség Tehetségpont Intézmények rendezvényein együttműködési megállapodás keretében pl.: KI MIT TUD – on.
- ✓ Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata; évi munkaterv alapján – pl.: szellemi vetélkedők.
- ✓ IKT eszközök használatának támogatása.
- ✓ A középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése; középiskolai előkészítő magyarból, matematikából.
- ✓ Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.

Az intézményben biztosított - iskolai sportkör, énekkar, szakkör lehetőségek:

- ✓ Tantárgyhoz kapcsolódó: pl. digitális kultúra

- ✓ Tantárgyakhoz közvetlenül nem kapcsolódó: néptánc, dráma, elsősegélynyújtó, iskolaújság, iskolarádió
- ✓ Tehetséggondozó foglalkozások: tantárgyi, nyelvvizsga felkészítő
- ✓ Felzárkóztató foglalkozások: tantárgyi
- ✓ Sport: kézilabda
- ✓ A tanulók szabadidejének szervezése, tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok, táborozás.
- ✓ Szabadidős foglalkozások: Színház- koncert és múzeumlátogatások, tantárgyhoz kapcsolódó szakmai kirándulás. Az intézményben folyó hagyományos programok: Márton-nap, ünnepkörök programjai, gyereknap, sulibuli, sulinap, Kossuth nap, klubdelutának, jelmezbál, tavaszköszöntő, adventi ünnepkör, egészségnevelés. Helyi nevezetességek, kulturális intézmények megismertetése a tanulókkal: városi könyvtár, Badár Emlékház, Bodoki-Fodor Helytörténeti Egyesület, Fazekas Múzeum, Városháza.

Tehetséges tanulók elismerése: Tehetségnapon: a legkiemelkedőbb eredményt elérő tanulónak tehetségoklevél kiosztása.

Tanév végi külön rendezvényen: a tanév során eredményesen szereplő tanulók köszöntése – oklevelek átadása.

### **1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program**

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

#### **Munkánk során kiemelten kezeljük:**

- ✓ a sajátos nevelési igényű;
- ✓ a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- ✓ a kiemelten tehetséges;
- ✓ a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

#### **Sajátos nevelési igényű tanulók**

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

#### **A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:**

- ✓ gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- ✓ a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,

- ✓ speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- ✓ képességfejlesztő játékok, eszközök,
- ✓ számítógépek fejlesztő programokkal.

### **1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése**

- ✓ Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- ✓ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ✓ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ✓ egyéni foglalkozások;
- ✓ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ✓ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ✓ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ✓ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ✓ iskolai sportkör, szakkörök;
- ✓ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ✓ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ✓ a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- ✓ a szülőkkel való együttműködés;
- ✓ családlátogatások;
- ✓ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ✓ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

### **1.6.4. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása**

A gyermek- és ifjúságvédelem sokrétű és komplex tevékenység. Felöleli mindazokat a pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális és jogi feladatokat, amelyek a kiskorúak nevelését, gondozását erkölcsi és anyagi érdekvédelmét biztosítja.

#### **A gyermek- és ifjúságvédelem feladata:**

- ✓ a hátrány- és veszélyeztető okok, körülmények, következmények feltárása, megszüntetése,
- ✓ a hátrányos- halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók megkülönböztetett figyelme.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében együtt kell működni a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekorvossal, a védőnővel és a Gyámhatósággal.



### **A gyermekvédelem megvalósítását az alábbi tevékenységek szolgálják:**

- ✓ felzárkóztató programok: felzárkóztatás, tehetséggondozás,
- ✓ képességszerinti korrepetálások egyéni foglalkozások,
- ✓ tanórai differenciálás,
- ✓ tanulási problémák megbeszélése.

### **Indulási hátrányok csökkentése:**

- ✓ felzárkóztató csoportok,
- ✓ fokozott segítségnyújtás,
- ✓ személyiségfejlesztő tréningek,
- ✓ a nevelési intézményen belül igénybe vehető szociális ellátások,
- ✓ szabadidős programok biztosítása,
- ✓ tájékoztatás, tanácsadás szülőknek.

### **Pályaválasztás segítése:**

- ✓ a képesség, érdeklődés és a társadalmi lehetőségek közötti eligazodás segítése, pl. pályaaorientációs osztályfőnöki órák,
- ✓ pályaválasztási szülői értekezlet tartása, melyre meghívjuk a város középfokú intézményeinek vezetőit (szülők, tanulók).

### **Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása:**

- ✓ felkészítés tanulmányi versenyre,
- ✓ szakkörök működtetése,
- ✓ öntevékeny könyvtárhasználat.

### **Napközi, tanulószoba működtetése:**

- ✓ a tanulmányi munka differenciált segítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetűekre,
- ✓ nevelőcélzatú szabadidős tevékenységek,
- ✓ az iskolai könyvtár bevonása a tanulásfejlesztés érdekében,
- ✓ egészséges napirend,
- ✓ tartalmas, élményt nyújtó programok.

### **Szünidei programok szervezése:**

- ✓ táborok szervezése,
- ✓ sport- és kulturális programok szervezése.

### **Szabadidős tevékenységek:**

- ✓ változatos, vonzó programok szervezése intézményi szinten,
- ✓ kapcsolatteremtés iskolán kívüli intézményekkel (pl. gyermekkönyvtár, közösségi ház, múzeum, más iskolák).

### **Szülőkkel való együttműködés:**

- ✓ a kapcsolattartás formái: fogadóóra, szülői értekezlet, nyílt nap, családlátogatás, szülők tájékoztatása, tanácsadás,
- ✓ tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről,
- ✓ előadások szervezése.

### **Személyiségfejlesztés:**

- ✓ önismereti csoportok kialakítása,
- ✓ osztályfőnöki órákon a pozitív én-attitűd erősítése,
- ✓ a „másság” elfogadása és elfogadtatása,
- ✓ a kreativitás fejlesztése.

### **Tanácsadás, értékközvetítés:**

- ✓ támogatás nyújtása a tanulóknak a váratlanul fellépő élethelyzetekben,
- ✓ családi életre nevelés,
- ✓ egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- ✓ egészségügyi szűrővizsgálatok.

A tanítás kezdete előtt reggeli ügyeletet tartunk (iskolánként változó időpont).

Különös figyelmet fordítunk a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókra. Szüleikkel rendszeres kapcsolatot tart az osztályfőnök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolavezetés.

Bármilyen jellegű negatív jelenséget észlelünk, azonnal közbelépünk a tanuló érdekét figyelembe véve, figyelemmel kísérjük a jogszabályi előírások betartását és betartatását.

### **1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység**

- ✓ Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- ✓ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ✓ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ✓ egyéni foglalkozások;
- ✓ a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen (IPR);
- ✓ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ✓ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ✓ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ✓ iskolai sportkör, szakkörök;
- ✓ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ✓ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ✓ a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- ✓ a szülőkkel való együttműködés;
- ✓ családlátogatások;
- ✓ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ✓ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

## **1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje**

A tanulók diákönkormányzatot hoztak létre a tanulók érdekeinek képviseletére. A diákönkormányzat munkáját a feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit az igazgató bíz meg.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- ✓ az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- ✓ a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ✓ a házirend elfogadása előtt.

## **A diákönkormányzat működési feltételei**

Az intézmény térítésmentesen biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit. Az intézményi költségvetés biztosítja a diákönkormányzat működéséhez azokat a költségeket, amelyek az intézmény éves munkatervében elfogadásra kerültek.

## **1.8. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel**

### **1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák**

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetősége, az osztályfőnökök és a diákönkormányzat vezetője tájékoztatják:

- ✓ Az intézmény vezetősége esetenként, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon, a DÖK vezetője havonta egyszer a DÖK vezetőségi ülésén.
- ✓ A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
- ✓ A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott tisztségviselőjükön keresztül – az intézmény vezetőségéhez, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőjéhez fordulhatnak.
- ✓ A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott tisztségviselőjükön keresztül közölhetik az intézmény vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A diákönkormányzat tájékoztatásának formái:

- ✓ Iskolarádiós információ
- ✓ Faliújság
- ✓ Diákközgyűlés (munkajellegű és ünnepélyes)

### **1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák**

Az oktatást, mint közfeladatot igénybe vevő szülőknek, lehetőségük van a gyermekük tanításával, nevelésével összefüggő iskolai döntések befolyásolására. Képviseleik útján részt vehetnek az iskola életében az alábbi formában:

- ✓ a Szülői Szervezetnek az intézmény véleményezési jogot biztosít minden olyan kérdésben, mely érinti a tanulók életét,
- ✓ Intézményi Tanács működik az intézményben.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézmény vezetősége és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- ✓ Az intézmény vezetősége félévente egyszer az osztályok által delegált szülők számára vagy az iskolai szintű szülői értekezleten;
- ✓ az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

### **Egyéni megbeszélések**

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

### **Családlátogatás**

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

### **Szülői értekezlet**

Feladata:

- ✓ a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- ✓ a szülők tájékoztatása:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az intézmény vezetősége felé.

### **Fogadóóra**

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

### **Nyílt tanítási nap**

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

### **Szóbeli és papír alapú írásbeli tájékoztató, online fórumok, KRÉTA**

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az intézmény vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az intézmény igazgatójától, helyetteseitől, a tagintézmény igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi, tagintézmény-igazgatói fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- ✓ az iskola honlapján;
- ✓ az iskola fenntartójánál;
- ✓ az iskola irattárában;
- ✓ az iskola könyvtárában;
- ✓ az iskola nevelői szobájában;
- ✓ az intézmény igazgatójánál;
- ✓ a tagintézmény-igazgatójánál;
- ✓ a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

### **1.8.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel**

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézmény vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő szervezetekkel:

- ✓ Az intézmény fenntartójával: Karcagi Tankerületi Központ 5300 Karcag, Táncsics Mihály körút 15.
- ✓ A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Mezőtúri Polgármesteri Hivatal 5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1.
- ✓ Mezőtúri Járási Hivatal 5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1.
- ✓ Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat 5000 Szolnok, Aradi utca 20.
- ✓ Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központ 5000 Szolnok, Mária utca 19.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az intézmény vezetősége rendszeres kapcsolatot tart fenn az illetékes egészségügyi intézmények dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal.

A munkakapcsolat felügyeletéért a megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az igazgató vagy a tagintézmény-igazgató a felelős.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítségének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi szakmai munkaközösségek munkájába.

|  | PARTNEREK |   |   |
|--|-----------|---|---|
|  | Létszám   | Összetétele                             | Képviselője   |
| Karcagi SzC Teleki Blanka Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma Mezőtúr | 1 fő      | igazgató                                | Majoros Gergely   |
| Karcagi SzC Mezőtúri Szakiskolája és Kollégiuma                            | 1 fő      | igazgató                                | Korom Endre   |
| Szegedi Kiss István Református Kollégium                                   | 1 fő      | főigazgató                              | Égerné Tamás Annamária  |
| Mezőtúri Városi Intézmény – Csodavár Központi Óvoda                        | 1 fő      | igazgató                                | Patkós Éva  |
| Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat                                    | 1 fő      | vezető családgondozó                    | Bíró Varga Anikó  |
| Védőnői Szolgálat  | 1 fő      | vezető                                  | Horváth Róbertné  |
| Rendőrség  | 1-1-1 fő  | iskolarendőr                            | Gonda Sándor rendőr<br>főtörzszászlós<br>(Kossuth)<br>Burján János rendőr<br>főtörzsrőmester (Rákóczi,<br>Újváros, Mesterszállás) |
| Alapítványok   |           | Az Újvárosi tanulók jövőjéért (Újváros) | Nyíri Lajosné (Újváros)   |

|  |      |   |                                  |
|--|------|---|----------------------------------|
| Vallási felekezetek                    |      | Református<br>egyházközösség<br>Katolikus<br>Egyházközösség | Mihalina László<br>Ondavay Tibor |
| Kádas György<br>EGYMI<br>munkaközösség | 1 fő | Gyógypedagógus  | Kovács Éva                       |

## 1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

### A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- ✓ osztályozó vizsgákra,
- ✓ különbözeti vizsgákra,
- ✓ pótló vizsgákra,
- ✓ javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- ✓ aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- ✓ akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- ✓ aki különbözeti vizsgát tesz,
- ✓ akinek az igazgató pótló vizsgát engedélyez,
- ✓ akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

### **Osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló vizsga, javító vizsga**

**Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- ✓ felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- ✓ engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ✓ a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ✓ a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

**Különbözeti vizsgát** a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

**Pótló vizsgát** tehet a vizsgázó az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhets a fenti feltételek megléte esetén.

A vizsga időpontját az intézmény igazgatója határozza meg.

### **Javító vizsga**

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- ✓ a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- ✓ az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

### **Tanulmányok alatti vizsga**

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény pedagógiai programja határozza meg.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt az értesítőben (az ellenőrzőben) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni.

Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.



Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az intézmény vezetője köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az intézmény vezetője dönt.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az iskolának az egyéni munkarendben tanuló diákok osztályzatait félévi és tanév végi osztályozó vizsgán kell megállapítani.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az intézmény vezetője értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarendben tanulók félévi osztályozó vizsgája az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak a tanév végén ad számot tudásáról. A tanév végi osztályozó vizsgák letétele minden tantárgyból kötelező.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az intézmény vezetője köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Dobbantó program keretében folytathassa.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az osztályozó- és javító- és pótló vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

| TANTÁRGY               | ÍRÁSBELI | SZÓBELI | GYAKORLATI |
|------------------------|----------|---------|------------|
|                        | VIZSGA   |         |            |
| <b>ALSÓ TAGOZAT</b>    |          |         |            |
| Magyar nyelv           | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Magyar irodalom        | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Első élő idegen nyelv  | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Matematika             | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Etika                  |          | SZÓBELI |            |
| Környezetismeret       | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Ének-zene              |          |         | GYAKORLATI |
| Vizuális kultúra       |          |         | GYAKORLATI |
| Technika és tervezés   |          |         | GYAKORLATI |
| Digitális kultúra      |          | SZÓBELI | GYAKORLATI |
| Testnevelés és sport   |          |         | GYAKORLATI |
| <b>FELSŐ TAGOZAT</b>   |          |         |            |
| Magyar nyelv           | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Magyar irodalom        | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Első élő idegen nyelv  | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Célnyelvi civilizáció  | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Matematika             | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Etika                  | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Történelem             | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Állampolgári ismeretek | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Természettudomány      | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Fizika                 | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Kémia                  | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Biológia               | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Földrajz               | ÍRÁSBELI | SZÓBELI |            |
| Ének-zene              |          |         | GYAKORLATI |
| Hon- és népismeret     |          | SZÓBELI |            |
| Dráma és színház       |          | SZÓBELI |            |
| Vizuális kultúra       |          |         | GYAKORLATI |
| Digitális kultúra      |          | SZÓBELI | GYAKORLATI |
| Technika és tervezés   |          |         | GYAKORLATI |
| Testnevelés            |          |         | GYAKORLATI |

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

## 1.10. A tanulók felvételének, átvételének szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- ✓ a gyermek nevére kiállított születési anyakönyvi kivonatot,
- ✓ személyi azonosító igazolványt,
- ✓ lakcímet igazoló hatósági igazolványt (a gyermek lakcímkártyáját),
- ✓ szülői nyilatkozatot a szülői felügyeleti jogról.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- ✓ a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- ✓ a szülő személyi igazolványát;
- ✓ az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- ✓ az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 4,0 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgató-helyettes, a tagintézmény-igazgató és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Beiratkozáskor, átiratkozáskor az egyházi jogi személy 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet 33. § (3) bekezdés szerint nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja, ez alapján a szülő a hit- és erkölcstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy:

- ✓ valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy
- ✓ az etika oktatást igényli a gyermeke számára.

Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban igényelheti olyan egyházi jogi személy hit- és erkölcsstan oktatását is, amely egyházi jogi személy nem tartott tájékoztatót az iskolában. Az ilyen igényről az igazgató írásban értesíti a szülő által megjelölt egyházi jogi személy képviselőjét.

Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez. Ha a 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet 33. § (5) bekezdés a) pontja szerinti egyházi jogi személy vagy a (6) bekezdés szerint megkeresett egyházi jogi személy a hit- és erkölcsstan oktatást nem vállalja, a szülő ismételten nyilatkozik arról, hogy:

- ✓ valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy
- ✓ az etika oktatást

igényli a gyermeke számára.

### **1.11. A felvételi eljárás különös szabályai**

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

### **1.12. Az iskola könyvtár-pedagógiai programja**

A könyvtár sajátos eszközeivel, szabad légkörével, a személyiségre ható tevékenységével az iskolánk arculatát meghatározó értékek megvalósulásának helyszíne. A tanulókkal való differenciált foglalkozás megoldásában – szolgálja az ismertelsajátítást, a tanulást, az önművelést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a magatartási problémákkal küszködő tanulók beilleszkedését, a szociális, kulturális hátrányok leküzdését.

**Az iskola könyvtár-pedagógiai programját és céljai meghatározó tényezők:**

- ✓ NAT,
- ✓ Kerettanterv,
- ✓ az iskola szerkezete és profilja,

- ✓ nevelési és oktatási célja,
- ✓ az iskola pedagógiai programja,
- ✓ az egyes tantárgyak helyi tanterve, követelményrendszere.

Az iskolai könyvtár tanulási-információs forrásközpont, eszköztár, a szellemi munka bázisa.

Ugyanakkor fel kell vállalnia:

- ✓ a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő,
- ✓ a szociális hátrányok enyhítését célzó és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok, tevékenységek egy részét is.

### **A könyvtári pedagógiai tevékenység kiemelt feladatai:**

- ✓ Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák révén.
- ✓ A tanuló életvitelét kedvezően befolyásoló tudáskonstrukciók kialakítása.
- ✓ Az alkalmazható tudás (mint az alkotó személyiséggé válás eszköze) megalapozása.
- ✓ A könyvtárral különösen jól fejleszthető kompetenciák fejlesztése: problémamegoldás, kommunikáció, kritikai, globális látásmód, információszerzés- és kezelés, a kooperatív munkára való alkalmasság.
- ✓ Információkultúra elsajátítása: az információ gyűjtésétől a rendszerezésen, tároláson át a kritikai elemzésig, valamint az információ megfelelő formába öntése, kommunikálása.
- ✓ A tanulóknak a könyvtárhasználaton alapuló önálló ismeretszerzéshez szükséges magatartásmódok, tevékenységek kialakítása.
- ✓ Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, az esélyegyenlőség megteremtése.
- ✓ A szociális, kulturális hátrány leküzdése lehetőségének megteremtése.
- ✓ A tehetséggondozás során az érdeklődés elmélyítése, továbbfejlesztése.
- ✓ A tanulás fejlett módszereivel rendelkező, önálló ismeretszerzésre képes személyiségfejlesztés.

A könyvtár-pedagógiai program feladatai 1-8. évfolyamon a spirálisan építkező tantervi követelmények szerint:

- ✓ Az írott dokumentumok jelentősége: az olvasás megszerettetése.
- ✓ Az információszerzés lehetősége: a könyvtár. A helyes használatra, viselkedésre nevelés.
- ✓ A könyv tartalmi és formai elemeinek megismerése: általa az információhoz jutás megkönnyítése.
- ✓ A könyvtári állomány tagolása, raktári rend: segítségével az ismerethez jutás lehetőségének megteremtése.
- ✓ A dokumentumtípusok megismerése: a megfelelő információhordozó kiválasztása.
- ✓ A tájékozódás direkt és indirekt eszközeinek használata: a problémamegoldó gondolkodásra nevelés, mint az információs társadalom szükségletét természetes lehetőségként felkínálni.
- ✓ A kibővülő információszerzési lehetőségek megismertetése: korszerű használói tudás, szokások kialakítása.
- ✓ A megszerzett információk értelmezése, rendezése, felhasználása, kommunikálása: a forrás helyes feldolgozására képessé tenni.
- ✓ Az iskolai könyvtár centrális és kibővülő szerepkörének tudatosítása: a nevelőtestület tagjainak az elsődleges információforrása munkája során az iskolai könyvtár legyen.

- ✓ Az alapozó könyvtárhasználati órák a NAT követelményeit szolgálják: a minimális elméleti ismeretek mellett ezek alkalmazási műveletei hangsúlyosak.
- ✓ A szakórák könyvtárhasználaton alapuló tanulási, tananyag-feldolgozási technikái természetes módszerré válnak.

### 1.13. Iskolai környezeti nevelési program

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelést, a fenntarthatóság pedagógiai értékeit. Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás" 2005 - 2014 évtizedének programjához. Intézményünk 2008-ban és 2011-ben vehette át sikeres pályázat során az Ökoiskola címet három-három tanévre. 2014-ben Örökös Ökoiskola címben részesültünk. 2011-ben elnyertük a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárbarát iskola címét.

Iskolánk kiemelt feladatának tartja a diákjaink környezettudatos nevelését, melynél elsődleges cél, hogy az elméleti tudás megszerzése tapasztalati úton jöjjön létre. Különösen fontos ez, hiszen a környezeti nevelés önálló tantárggyal nem rendelkezik, ezért a pedagógusok feladata az ismeretek egységbe szervezése, mely által tanulóinkban kialakul a szilárd meggyőződésen alapuló környezettudatos magatartás, ökológiai szemlélet. Ezen folyamat révén tanítványainkkal meg kell ismertetnünk az ember és környezete közötti kapcsolatrendszer, hogy felismerjék a lehetőségeket, melyeket megfelelően használva tehetnek környezetük megóvása érdekében.

Ez a feladat komplex, mivel a természeti és társadalmi környezet megóvásával az egészséges életvitel kialakításán keresztül érhető el a környezettudatos magatartásforma kialakítása.

Célunk diákjaink megfelelő testi és lelki fejlődésének biztosítása, hogy az iskolából kilépve képesek legyenek harmóniában élni önmagukkal és környezetükkel.

Környezettudatos magatartás kialakítása, a természet szeretetén, településünk kulturális örökségén keresztül valósítjuk meg.

Feladatunk, hogy diákjainkban kialakuljon az igény az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezet megóvására, ehhez rendelkezzen megfelelő természettudományos alapismeretekkel:

- ✓ megismerik a természetes és mesterséges környezet hatásait;
- ✓ tudatosítjuk bennük, hogy a környezetvédelemmel valósítható meg az egyén egészsége;
- ✓ környezettel harmonizáló játszó- és pihenőhelyek kialakítására törekedtünk és törekszünk;
- ✓ iskolai zöldterületek bővítése, ápolása az iskola környezetének zöldítése, minden tavasszal virágok ültetése és gondozása;
- ✓ madáretető- és odúk kihelyezése, gondozása- madárbarát iskolaként;
- ✓ élményekben, cselekvésekben gazdag pedagógiai módszerek alkalmazása;
- ✓ környezeti problémák megoldásához szükséges készségek fejlesztése;
- ✓ természetismereti, környezetvédelmi versenyeken való eredményes részvétel;
- ✓ szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás lehetőségének biztosítása az iskolában. figyelemfelhívás, tudatos cselekvésre ösztönzés;
- ✓ túrák tanulmányi utak szervezése;
- ✓ megemlékezés jeles napok alkalmával;

- ✓ esztétikai érzék fejlesztése: tantermeket, folyosókat növényekkel, tanáraink és diákjaink alkotásaival díszítjük, folyamatosan aktualizáljuk;
- ✓ épített és természeti környezet eredeti állapotának megóvása.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Környezet- és egészségtudatos magatartás kialakítása közösségépítő és formáló mechanizmusa jó szervezett és átgondolt tanulási- tanítási folyamat eredményeként jön létre, mely a következő területeket öleli fel:

- ✓ önismeret, önértékelés, pozitív énkép kialakítása;
- ✓ csoportlélektani ismeretek bővítése;
- ✓ toleranciára nevelés, konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása;
- ✓ esélyegyenlőség biztosítása;
- ✓ tanulási stratégiák megismerése, hatékony alkalmazása;
- ✓ példamutató, hiteles pedagógus;
- ✓ iskola környezeti nevelése: a környezettudatosságra való nevelést támogató szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartással valósítható meg;
- ✓ esztétikus iskolai környezet biztosítása;
- ✓ az iskolai környezeti nevelés tevékenységorientált;
- ✓ környezetünkért felelősségteljes magatartás kialakítása;
- ✓ környezeti nevelésünknek komplex és rendszerszemléletűnek kell lennie;
- ✓ a környezeti nevelés terjedjen ki a globális, regionális, lokális szintre;
- ✓ új értékrendszert ad diákjainknak;
- ✓ élményközpontú diákprogramok szervezése.

Iskolánk tanulóközösségeivel való együttműködésünk hatékony, programjainkba beépítjük és támogatjuk a környezettudatos magatartás kialakítását.

Változatos módszertani választék áll a rendelkezésünkre, mely eredményesé teszi élmény- és tevékenységközpontú nevelő - oktató munkánkat tanórán és tanórán kívüli tevékenységben:

- ✓ páros és csoport munka, kooperatív tanulási technikák alkalmazása;
- ✓ természettudományos megfigyelések, vizsgálódások, kutatómunka végzése csoportban;
- ✓ vita, érvelés, problémafelvetés- véleményalkotás, érvelés technikájának alkalmazása;
- ✓ szövegelemzés, tényanyaggyűjtés, jegyzetelés, feladatok, feladatmegoldások összehasonlítása, elemzése; interjúk készítése az emberek és természet viszonyáról;
- ✓ „Öröm és bánattérkép” készítése;
- ✓ új és meglévő ismeretekhez kapcsolódóan kérdések megfogalmazása egyénileg, csoportban;
- ✓ adatgyűjtés, információk rögzítése, hipotézisek megfogalmazása, következtetések levonása értelmezése, megoldási javaslatok tervezése, alkotása; asszociációs feladatok;
- ✓ drámapedagógia, szituációs, interaktív gyakorlatok;
- ✓ digitális készségek fejlesztése, előadások készítése;
- ✓ részvétel természetvédelmi tevékenységekben, helyi környezetvédelmi törekvésekben;
- ✓ természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása (terepgyakorlat, természetjáró túrák);
- ✓ múzeumok látogatása, múzeumpedagógiai foglalkozások;
- ✓ szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének felkínálása, ösztönzése (iskolai hulladékgyűjtő sziget);

- ✓ kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése (kerékpáros közlekedést népszerűsítő programok, kerékpártúrák szervezése);
- ✓ lakóhelyünk természeti, helytörténeti, építészeti értékeinek megismerése népi hagyományaink, népszokásaink, természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.

## Környezeti nevelés szinterei

Tantárgyi keretek között:

- ✓ Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemléleti formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend kialakítására.
- ✓ Természettudományos tantárgyak: környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika, valamint az életvitel és gyakorlat. Ezen tantárgyakon keresztül megismerhetik az élő és élettelen környezeti tényezőket és közöttük lévő kölcsönhatásokat. Az emberi tevékenység hatását a környezetre. Adatok feldolgozása, gyakorlati feladatok alapján következtetések levonása, megoldási javaslatok tétele, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése történik.
- ✓ Magyar nyelv és irodalom órákon környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet irodalmi művek, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése. Kapcsolat kereshető az írott szöveg és a tanuló saját élményei között.
- ✓ Idegen nyelv: környezettel, globális problémákkal kapcsolatos cikkek fordítása, elemzése.
- ✓ Etika: megfelelő magatartásforma felelősségtudat kialakítása környezetünkkel szemben.
- ✓ Vizuális kultúra, ének-zene: környezet és természet szépségeinek érzelmi megközelítése, bemutatása. Felhívják a figyelmet az értékvesztésre, uniformizálódásra, elértéktelenedésre.
- ✓ Testnevelés eszköze a mozgás örömeinek átélésére, szabad levegőn való tartózkodás fontosságára. (gyalogos, kerékpártúrák során a helyes viselkedésforma kialakítása a természetben). Szabadidősportok ismerete, gyakorlása.

Egyéb (tanórán kívüli) tevékenységekben:

- ✓ Környezetvédelmi őrjárat: ügyeleti rendszerben, heti váltásban szervezzük meg az iskola és környékének tisztán tartását. Diákok feladata az iskola udvarának és közvetlen környékének megtisztítása a szeméttől.
- ✓ Versenyek: tanulóink olyan versenyben is indulhatnak, melyek elősegítik környezettudatos szemléletük formálását.
- ✓ Jeles napok: környezetkultúra átadása változatos formákban, egy-egy jeles naphoz hagyománnyá váló tevékenységek.
- ✓ Állatok világnapja (október 4.) - előadás álltokról, környezetünk élővilágáról.
- ✓ Vizes élőhelyek (február 1.) - Tisza emléknapi (február 2.) - Víz világnapja (március 22.) diákok kreatív megemlékezése. (plakátok készítése).
- ✓ Föld napja (április 20.) terepgyakorlat.
- ✓ Madarak és Fák (május) rajzpályázat, téma: az év madara, fája, vadvirága.
- ✓ Madárbarát iskola: madáretetők és odúk rendszeres karbantartása, téli madáretetés, ennek kapcsán kertünk madarainak megismerése.
- ✓ Lakóhelyünk természeti épített értékeinek megismerése, hagyományörzés: régi mesterségek, kézműves foglalkozások szervezése.



- ✓ Hulladékok csökkentése: iskolai „szelektív szigeteken” lehetőség van külön válogatva gyűjteni: papír, PET palackok, műanyagkupakok, elemeket. Lehetőség van komposztálásra, mely egyben környezetformáló és kommunális hulladék térfogata is csökken.
- ✓ Alternatív energiaforrások működési elvének megismerése: napelem, napkollektor, szélenergiatermelő, geotermikus energia.
- ✓ Tantermeket, folyosókat diákjaink alkotásaival, zöld növényekkel tesszük otthonossá.
- ✓ Iskolai zöld felületek gondozása, bővítése, virágok ültetése.
- ✓ Környezettel harmonizáló játszó és pihenőhelyek kialakítása.
- ✓ Iskolai könyvtárban elkülönítetten szerepelnek az ismeretterjesztő könyvek, melyeket felhasználunk tanórai, tanórán kívüli tevékenységekben.
- ✓ Túrák, tanulmányi kirándulások tábora szervezése: pályázati források segítségével. Cselekvő-felfedező magatartás dominál. Lakóhelyünkötől eltérő természeti formák megismerése mellett személyiség és közösségépítő, fejlesztő hatással bír.

#### **1.14. Minősített Referencia intézmény**

A Kossuth iskola a 2015. augusztus 12-én megtartott minősítő ülésen a minősítő bizottság határozata alapján minősített referenciainstítzménnyé vált. Minősített referenciainstítzményként jogosulttá vált arra, hogy az Educatio Nkft. által biztosított „Minősített referencia intézmény” logót hivatalos kommunikációjukban használja.

2010-ben szerezte meg az iskola helyszíni szemlén az előminősítést két jó gyakorlatával, majd a TÁMOP 3.1.7. nyertes pályázat keretében két tanéven keresztül a nevelőtestület sikeresen felkészült a referenciainstítzményi szerepre. Így újabb pályázatot nyújthattunk be 2014 őszén a minősítés záró szakaszára.

A 2014/2015-ös tanévben Ökoiskolai jó gyakorlatával Mentoráló intézményi címet kapott a Kossuth iskola, melynek keretében havonta szakmai műhelyfoglalkozás, Workshop keretében mutatta be a környezettudatos nevelés iskolai lehetőségeit az érdeklődőknek. 2014. december 6-án Örökös Ökoiskolai címet vehetett át az intézmény vezetője.

Az iskola mintaértékű jó gyakorlatával (Ökoiskola) szakmai, módszertani központként működik a térségben.

#### **1.15. Digitális környezet a köznevelésben**

„Digitális fejlesztés a Karcagi Tankerületi Központban” EFOP-3.2.3-17-2017-00012 pályázat keretében a pedagógus munkatársak által megszerzett informatikai kompetenciákat a Kossuth iskolában a teljes oktatási folyamatban kívánjuk alkalmazni.

Szeretnénk, hogy a műszaki, természettudományos területek hangsúlyt kapjanak, ezért elsősorban a matematika területén szeretnénk továbblépni, oktatási módszereinket és egyben eszközeinket is korszerűsíteni.

#### **A matematikai megismerés támogatása területén kitűzött céljaink:**

- ✓ a matematika tantárgy népszerűségének növelése,
- ✓ a matematika élményszerű megismerésének, elsajátításának támogatása, digitális kompetenciák fejlődése,
- ✓ a műszaki tudományok iránti érdeklődés felkeltése, tanulmányi eredmények javulása,

- ✓ digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása.

### **Matematikai megismerés támogató módszerek**

A matematika tanítás fő elemei: a megfigyelés, mérés, logikai összefüggések megkeresése, indukció, dedukció, variáció, tapasztalatszerzés, tevékenykedtetés, felfedező tanulás, gyakorlatorientáltság, tudás, ismeret elmélyítése, kreativitás fejlesztése.

A program keretein belül minden évfolyam matematika tantárgyában (a geometriában, az algebrában, a táblázatkészítésben, a grafikus ábrázolásban, a statisztikában és az analízisben) történik a megvalósítás.

A program keretein belül 1-8. évfolyam matematika tantárgyában alapkészségek digitális módszerekkel történő fejlesztése történik. A fent említett tevékenységek minél intenzívebb alkalmazásához a digitális eszközök használata szinte már elengedhetetlen, hatékonysága pedig kétségbevonhatatlan. A tanórák 40 százalékában interaktív, digitális tartalom megvalósítása történik. A megvalósított tananyaghoz digitális óravázlat, interaktív anyag, illetve megoldókulcs készül. A használható alkalmazások lehetőségeinek bemutatása, illetve a munkaformákra tett javaslat is megjelenik a tartalmakban. Az értékelés lehetőségeinek bemutatása kiemelt figyelmet kap az óratervek során.

A módszertani kultúra IKT eszközökkel való támogatása során a pedagógusok és a tanulók esetében is fejlődik a digitális írástudás, kompetencia. Digitális tananyagok elérési lehetőségének biztosítása által a pedagógusok érdeklődésének felkeltése történik. A diákok életkori sajátosságaihoz alakított interaktív tananyagok, feladatlapok készülnek.

A digitális eszközök használata fontos feladat, melyet indokoltá tesz, hogy:

- ✓ megfelelően motivál,
- ✓ erősíti a tevékenységközpontú munkaformát,
- ✓ kollaboratív tanulásra ad lehetőséget,
- ✓ lehetőséget ad a kooperatív technikák minél szélesebb körű alkalmazására, segítségével többféle kompetencia fejleszthető,
- ✓ támogatja a hatékony tanulási technikák megismerését és elsajátítását,
- ✓ a digitális készségek jól hasznosíthatók a munka világában, csökkentik a digitális leszakadást.

#### **1-4. évfolyamon cél:**

- ✓ alapkészségek digitális módszerekkel történő fejlesztése;
- ✓ digitális eszközök alapszintű használata.

#### **5-8. évfolyamon cél:**

- ✓ kompetenciafejlesztés digitális eszközökkel;
- ✓ digitális írástudás;
- ✓ hatékony információkeresés;
- ✓ rendszerezés digitális eszközhasználattal;
- ✓ az informatika oktatás modern eszközrendszerének és alkalmazásoknak használatorientált megjelenése;
- ✓ digitális tér, internethasználat biztonságossá fejlesztése.

A projekt során beszerzésre került IKT eszközök:

|   |       |
|---|-------|
| Interaktív 70” feletti megjelenítő:               | 2 db  |
| WB52-30 - PC modul Touch panel-hez:               | 2 db  |
| 3D nyomtató:                                      | 1 db  |
| Laptop:   | 1 db  |
| Tablet:   | 32 db |
| Tablet tároló:                                    | 1 db  |
| Zyxel DUAL Band router:                           | 1 db  |
| MoreToMath alapsomag csomag<br>20 fős csoporthoz: | 1 db  |

### **1.16. Komplex Alapprogram**

A Komplex Alapprogram 2-5. osztályban került bevezetésre a 2019/2020-as tanévben.

#### **Célok, alapelvek, feladatok**

##### **Célok:**

- ✓ A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- ✓ A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- ✓ Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- ✓ Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- ✓ Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

##### **Alapelvek:**

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

### **Komplex Alapprogram**

- ✓ egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- ✓ alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- ✓ különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.



A Komplex Alprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

## Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

### Fejlesztési feladatok

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- ✓ A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- ✓ A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- ✓ Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- ✓ A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- ✓ Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- ✓ Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- ✓ Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- ✓ Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

- ✓ Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

### **Kiemelt fejlesztési feladataink:**

- ✓ énkép, önismeret,
- ✓ hon-és népismeret,
- ✓ európai azonosságtudat,
- ✓ egyetemes kultúra,
- ✓ aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- ✓ mérlegelő gondolkodás,
- ✓ gazdasági nevelés,
- ✓ környezettudatosság, fenntarthatóság,
- ✓ művészeti nevelés,
- ✓ művészeti eszközökkel történő nevelés,
- ✓ a tanulás tanítása,
- ✓ testi és lelki egészség,
- ✓ felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- ✓ testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

### **További feladatok:**

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- ✓ A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- ✓ Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- ✓ Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- ✓ Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- ✓ Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- ✓ A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- ✓ Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- ✓ A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- ✓ Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- ✓ A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- ✓ Emberléptékű következetes követelés.
- ✓ Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- ✓ Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

## **Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök**

A program szakmai anyagai:

- ✓ Nevelési- oktatási program - KAK
- ✓ Tanítási stratégia - DFHT
- ✓ Alprogrami koncepciók (5 db.)
- ✓ Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- ✓ Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- ✓ Óraillusztrációk, példák
- ✓ Foglalkozástervek
- ✓ Tankockák

## **További tanulást segítő eszközök:**

- ✓ Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- ✓ A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- ✓ Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- ✓ A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- ✓ Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- ✓ Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- ✓ A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- ✓ A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

## **Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek**

**Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:**

- ✓ a rend és fegyelem fenntartása
- ✓ tanuló szabadságának biztosítása
- ✓ tanulói viselkedés szabályozása
- ✓ pozitív tanulási légkör biztosítása
- ✓ csoportfolyamatok elősegítése

## **Alkalmazott módszerek:**

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

## **A DFHT célja:**

- ✓ A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- ✓ A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- ✓ Az alulmotiváltság mérséklése.
- ✓ A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- ✓ A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

## **DFHT koncepciója, módszerei**

### **Egyénre szabott differenciálás:**

- ✓ egyedül végzett munka
- ✓ rétegmunka
- ✓ teljesen egyénre szabott munka
- ✓ részben egyénre szabott munka

### **Párban folyó munka:**

- ✓ páros munka
- ✓ tanuló párok munkája

### **Csoportban végzett munka:**

- ✓ a kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- ✓ KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

### **Alapmódszerek:**

- ✓ tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- ✓ munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- ✓ individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

### **Motiváló módszerek:**

- ✓ páros munka
- ✓ csoportmunka
- ✓ játék
- ✓ szerepjáték (drámapedagógia)
- ✓ vita
- ✓ kutató-felfedező módszer
- ✓ kooperatív módszerek
- ✓ projekt módszer
- ✓ szituációs játékok

## **A Komplex Alapprogram sajátosságai**

### **A Komplex Alapprogram alprogramjai:**

Az „**Élménysuliban**” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

### **A testmozgásalapú alprogram (TA)**

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- ✓ testnevelés óra
- ✓ mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- ✓ szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

**Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**

### **Az alprogram tartalma**

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

### **Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)**

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

**Az alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértelje fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

### **Az alprogram tartalma:**



- ✓ egészséges életmód, életvezetés
- ✓ környezettudatosság (fenntarthatóság)
- ✓ állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- ✓ életút-támogató pályorientáció
- ✓ család, párválasztás
- ✓ érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

### **A művészetalapú alprogram (MA):**

- ✓ Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- ✓ A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

### **Indirekt célok:**

- ✓ Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- ✓ Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- ✓ Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- ✓ tanulásfejlesztés a művészetek révén
- ✓ (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- ✓ Pályorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályorientáció művészetek révén.
- ✓ A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

### **Az alprogram tartalma**

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

### **A logikaalapú alprogram (LA)**

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

**Az alprogram célja**, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

### **Az alprogram tartalma**

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- ✓ A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- ✓ Játék alapú megközelítések:
- ✓ Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- ✓ Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- ✓ Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- ✓ Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- ✓ Játékstrukturált megközelítések:
- ✓ Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- ✓ Logikai játékok, logisztika
- ✓ Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- ✓ Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

### **A digitális alapú alprogram (DA)**

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

## Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- ✓ Játékalapú megközelítések
- ✓ Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- ✓ IKT-műveltség
- ✓ Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- ✓ Digitális írástudás
- ✓ IKT alapú óratervezés
- ✓ Személyes tanulási környezet menedzselése

## Komplex óra

**Komplex órák** bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- ✓ legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- ✓ kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- ✓ minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)



## A Komplex órák felépítése

## Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- ✓ Üdvözlés
- ✓ Beszélgetés
- ✓ Közös tevékenység/játék
- ✓ Zárás

A Ráhangelődés megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

## „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését.

Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

## Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

## Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangelődáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van:

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)

### 3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. **A tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen:

- ✓ az önértékelés
- ✓ a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

### **A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz**

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

**Belső továbbképzések**, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

### **A szülők és a tanulók tájékoztatása**

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről, az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

## Az iskolában folyó munka időkerete

**A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

### A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- ✓ a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- ✓ A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- ✓ **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.



## A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

### Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

### Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

### **Jelölések az osztálynaplókban**

A KRÉTA naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

### **1.17. „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása”**

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban” című projekt eredményeinek fenntartása érdekében alkalmazzuk a program céljainak megvalósításához illeszkedő, új módszertani fejlesztést az intézmény oktatási-nevelési munkája során.

A módszertan bevezetésével célunk a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosítása, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztése, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítása.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 azonosító számú, „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési, értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Informális és nem formális tanulási alkalmak című alprojektjének keretében a vezető pedagógusok elvégezték az „Élmény tanulni!” című, 30 órás, akkreditált pedagógus képzést, és az itt szerzett ismeretek alkalmazásával valósították meg 2018. június 3. és 4., valamint a 2019. június 3. és 4. hetében a kifejlesztett tematikus, informális és nem formális programokat.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 projektje keretében 8 témamodul került kidolgozásra.

- 1.) Nomád, kaland, közlekedés
- 2.) Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés

- 3.) Művészeti nevelés
- 4.) Idegen nyelv
- 5.) Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás
- 6.) Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás
- 7.) Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás
- 8.) Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg:

A vezető pedagógusok a 2019/2020. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

A módszertan alkalmazásával:

- a) hozzájárulunk az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentéséhez, valamint az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozásához;
- b) hozzájárulunk a tanulói ismeretek, kompetenciák elsajátítását, a személyiség kiteljesedését elősegítő eszközszerkeztés továbbfejlesztéséhez;
- c) hozzájárulunk az anyanyelvi- és viselkedéskultúra fejlesztését támogató programok, az egészségnevelési, mozgásfejlesztő és a környezeti nevelési programsorozatok megerősítéséhez;
- d) a tanulók digitális kompetenciáinak fejlődéséhez;
- e) a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezéséhez; összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel;
- f) támogatjuk a köznevelésben az integrált oktatás megvalósulását;
- g) erősítjük az informális és a nem formális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programok, módszertanok szélesebb körű elterjedését a társadalmi együttműködés erősítését.”

A felhívás nem fogalmaz meg előírást arra vonatkozóan, hogy a pedagógiai programba beillesztett tartalomnak a megvalósítását hogyan kell dokumentálni. Ezért javaslom, hogy az intézmény munkatervébe az alábbi szöveg kerüljön beillesztésre:

„Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban című projekt eredményeinek fenntartása:

A vezető pedagógusok a „Csodaszarvas-program” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök; napközis foglalkozások) keretében, két hetente egy alkalommal valósítják meg az informális és nem formális tematikus tanulási alkalmakat, melyeket a foglalkozási naplóban dokumentálnak.

## **2. Magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás**

### **Küldetésnyilatkozat**

*„Ha megtanulsz egy idegen nyelvet, hatalmas vár kulcsát kapod a kezvedbe. Csakis rajtad múlik, hogy mi mindent találsz odabent.”*



A magyar - angol két tanítási nyelvű oktatás – a magyarországi köznevelés részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja az angol nyelv tanulását, angol nyelven való tanulást, az angol nyelvterületek szellemi és anyagi kultúrájának megismerését.

Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

A tanulók megtanulják a magyarságot az európai dimenzióban elhelyezni.

Az angol nyelvoktatás tartalmi követelményei a Kerettanterv követelményeit veszik alapul, egészítik ki, biztosítva ezáltal, hogy az oktatásban résztvevő tanulók a más osztályokban tanulókkal azonos esélyek mellett készülhessenek fel a középiskolai tanulmányok megkezdésére.

Nyelvi céljaink között szerepel, hogy a két tanítási nyelvű osztályok diákjai 8. osztály végére megtanuljanak hallott, olvasott, (látott) szöveget megérteni. Legyenek képesek a célnyelvet tannyelvként használni, a célnyelven szerzett információt beépíteni a tudásukba.

Életkori sajátosságuknak megfelelő témákban tudjanak szóban és írásban megnyilvánulni, beszélgetést kezdeményezni, az angol nyelvet hétköznapi kommunikációs helyzetekben használni, véleményt megfogalmazni. Legyenek képesek a célnyelven információkat szerezni, azon feladatokat megoldani és a célnyelvet az ismeretszerzés eszközévé tenni.

Nem nyelvi céljaink között szerepel a nyitottságra nevelés, rugalmas gondolkodás, az interkulturális értékek iránti nagyobb fogékonyság, tolerancia, másokra odafigyelni, konszenzusra jutni.

## **2.1. Helyzetelemzés**

### **A magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás bevezetésének indokai, céljai, a programmal kapcsolatos elvárások**

A szülőkkel fenntartott folyamatos párbeszéd, a társadalmi elvárások arra készítettek bennünket, hogy 2010 szeptemberétől iskolánk fő irányultságának a nyelvoktatást válasszuk olyan formában, amely a leghatékonyabban szolgálja a tanulók fejlődését. Ez a városunkban egyedülálló oktatási forma a két tanítási nyelvű oktatás. Célnyelvnek az angolt választottuk.

#### **Vonatkozó jogszabályok:**

- ✓ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

#### **Tartalmi szabályozók:**

- ✓ Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára
- ✓ Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
- ✓ Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

#### **A rendelet előírásainak megfelelő módszertani ajánlások:**

- ✓ Tanulóink 1-3. évfolyamon heti 4, 4-8. évfolyamon heti 5 órában tanulják az angol nyelvet. Emellett 3 tantárgyat is tanulnak angol nyelven. A tanulás folyamatát idegen nyelvi lektorok segítik.
- ✓ A kicsiknek már az első évfolyamtól oktatjuk a nyelvet, de még nem tanulnak ezen írni és olvasni. Módszereiben szóbeli és vizuális eszközökre támaszkodunk. Módszerek: Szituációk, szerepjátékok, fantáziajátékok alkalmazása; játékok dalok, mondókák, rajzok tanítása. Tevékenység alapú oktatás, a gyermek feladat és életkori sajátosságainak megfelelő módon. Tapasztalat alapú tanítás. Az angol gyermekirodalom gazdag tárházának felhasználása (dalok, rímek, mesék).
- ✓ A nyelvtudás mélyülése, lehetővé teszi, hogy a gyerekek szemléltetés útján és más nem verbális eszközök segítségével nagyon jól képesek a környezetismeret tárgyat is elsajátítani célnyelven.
- ✓ A nyelvsajátítás az ismeretek átadása és a készségek fejlesztése útján történik, a kompetencia alapú nyelvtanulás elveinek megfelelően. A kommunikatív nyelvoktatás révén a tanulók megtanulják gondolataikat, véleményüket idegen nyelven kifejezni.
- ✓ Megvalósul a tantárgyak közötti koncentráció, az új információk, a témák sokasága által a művészettörténet, a történelem és az angol kultúra oktatásának bevezetésével jelentős szókincsbővítésre nyílik lehetősége.

## 2.2. A két tanítási nyelvű iskolai nevelés - oktatás személyi, tárgyi feltételei

A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus munkakörben alkalmazottak végzettségi és szakképzettségi követelményei a két tanítási nyelvű iskolai nevelés – oktatásban:

Tantárgynak megfelelő szakos tanár és az iskolai nevelés – oktatás nyelvének tanítására jogosító tanító, tanár, nyelvtanár szakképzettség, Magyarországon honosított oklevél alapján az adott évfolyamon az adott tantárgy tanításához előírt, a tanítás nyelvének megfelelő pedagógus végzettség és szakképzettség.

### Objektív feltételrendszer

**Tanterem:** A magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás a Rákóczi és a Kossuth iskolában került bevezetésre. A kötelező csoportbontások miatti teremigényt biztosítani tudjuk.

**Felszereltség:** Az angol nyelven tanított tantárgyak tanításához szükséges eszközöket az intézmény folyamatosan biztosítja, pl. tankönyvek, taneszközök, szemléltető eszközök, térképek, audio-vizuális eszközök, interaktív tábla, számítógépek.

## 2.3. A munkaközösségek szerepe a két tanítási nyelvű oktatás pedagógiai munkájának fejlesztésében.

A két tanítási nyelvű osztályok nevelő – oktató munkájának fejlesztése, a tagok továbbképzésének segítése az idegen nyelvi munkaközösség elsődleges feladata, tagjai körébe vonja az egyes tantárgyakat idegen nyelven oktató kollégákat is.

A munkaközösségek feladata:

- ✓ A nevelés helyes gyakorlati alkalmazásának elősegítése: folyamatos kapcsolattartás, tapasztalatcsere az osztályban tanítókkal.

- ✓ A szülők rendszeres tájékoztatása a program előrehaladásáról.
- ✓ Tapasztalatsere hasonló profilú iskolákkal, óralátogatások, szakmai megbeszélések.
- ✓ Az idegen nyelvi lektor és a szakértő szakvéleménye tanácsadás céljából.
- ✓ A munkaközösségi tagok munkájának összehangolása, a nevelő – oktató munka hatékonyságának növelése, a módszertani eljárások fejlesztése.
- ✓ Az öntevékeny szakmai továbbképzés elősegítése.
- ✓ A tanulókkal szemben támasztott egységes követelmények kidolgozása.
- ✓ A tanulók tudásának eredményfelmérése.
- ✓ A pedagógusok közösségi felelősségének növelése, közösségi életének fejlesztése, szaktantermek létesítése, azok továbbfejlesztésében való részvétel, felszereléseinek őrzése és fejlesztése.
- ✓ Bemutatóórák szervezése (szülők, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, fenntartó részére).
- ✓ Egymás és az anyanyelvi tanár óráinak látogatása.
- ✓ Különböző pedagógiai és módszertani viták szervezése.
- ✓ Tanulmányi versenyek, vetélkedők, kulturális rendezvények, tanulmányi kirándulások, nyelvi táborok szervezése (intézményi, illetve pályázati források bevonásával, a szülőket nem terhelő költség).

A munkaközösségek közreműködnek a helyi tantervek kidolgozásában, a tankönyvek, tanítási segédanyagok kiválasztásában.

Az egy osztályban tanító pedagógusok valamennyien felelősek az adott osztály neveléséért, oktatásáért, az osztály szellemiségének alakulásáért.

## **2.4. Nevelési program**

### **2.4.1. A magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás céljai, feladatai**

#### **A két tanítási nyelvű képzés oktatási célja és feladata:**

- ✓ Célunk, hogy a tanulók más műveltségi területeken szerzett ismereteiket alkalmazzák az idegen nyelven, valamint az idegen nyelvi ismereteiket más tantárgyak tanulása során.
- ✓ Megtanítjuk az anyanyelvi és idegen nyelvi tudás egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztésével a tanulókat az idegen nyelven való tanulásra és kommunikálásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására.
- ✓ Legyenek képesek az idegen nyelven való gondolkodásra, az idegen nyelv használatára az információszerzésben, közlésben és alkalmazásában (B1 nyelvhasználói szint).
- ✓ Célunk, hogy fejlesszük tanulóink kreativitását, fogalomalkotását, gondolkodásuk komplexitását, a tartalom és a forma különválasztásának képességét.
- ✓ Gondolkodásuk legyen rugalmas, fejlődjenek osztályozási képességeik, metanyelvi tudatosságuk.
- ✓ Feladatunk a különböző tanulási stratégiák fejlesztése (a jelentésnek a kontextusból való kikövetkeztetése, a lényegkiemelés képessége, a kommunikációs struktúrák felismerése).
- ✓ Egy másik nyelv tanulása az anyanyelvi szint magasabbra emelését segíti, tudatosítja a nyelvi formákat, rugalmasabbá teszi az anyanyelv használatát.
- ✓ Az angol tanítás feladata nem a magyar nyelvi világ újrateremtése, a már megszerzett ismeretek átültetése az angol nyelv közegébe, hanem sokkal inkább az, hogy az új nyelv segítségével új tartalmak elsajátítását tegye lehetővé.

## 2.4.2. A két tanítási nyelvű képzés nevelési célja és feladata

- ✓ Tudatosítsuk a tanulóknak, hogy az anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak, kifejezhetik magukat.
- ✓ A nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállás kialakítása.
- ✓ Bővítsük a tanulók világról alkotott elképzeléseit, alakítsuk az Európához való tartozás élményét.
- ✓ Nyújtsunk betekintést a célországok kultúrájába és civilizációjába, hogy ezek értékeinek megismerésével, azokat saját kultúránkkal összehasonlítva, a magyar kultúrát is tágabb összefüggésben lássák.
- ✓ Alakítsuk ki bennük más népek és etnikumok, társadalmi csoportok elfogadását, és hívjuk fel a figyelmüket a hasonlóságokra és különbségekre.
- ✓ Fejlesszük önbizalmukat az idegen nyelvű kommunikáció terén, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőségeket, hogy a célnyelvet használhassák.
- ✓ A különböző kultúrák értékein keresztül neveljük türelemre, megértésre és nyitottságra. Törekedünk a pozitív én- és országhép kialakítására, értessük meg a nemzetközi kapcsolatok és együttműködés fontosságát.
- ✓ Célunk az interkulturális nevelés, mely a célország kultúrája mellett saját országunk kultúrájának jobb megismerését is szolgálja.
- ✓ Kooperációra történő nevelés.

## 2.5. A célok érdekében megvalósítandó feladatok, eszközök, eljárások

### A személyiségformálás, közösségfejlesztés színterei

Az iskola által kínált lehetőségek mellett - szakkör, énekkar, sportkör, kulturális- és sportrendezvények, tanulmányi versenyek:

- ✓ részvétel városi, kistérségi, megyei, országos kulturális rendezvényeken, találkozókön,
- ✓ angol nyelvű honlapok olvasása,
- ✓ részvétel angol nyelvű tantárgyi versenyeken, vetélkedőkön,
- ✓ kétnyelvű osztályünnepségek (Halloween, karácsony, farsang, anyák napja),
- ✓ közös program más két tanítási nyelvű iskola diákjaival,
- ✓ angol nyelvi tábor.

## 2.6. Kötelező tanórai foglalkozások rendje

A két tanítási nyelvű oktatásban a magyar nyelv és az angol nyelv a tanítás nyelve, s mindkettő tantárgy is.

Ezen kívül legalább három tantárgyat angol nyelven kell oktatni. Az angol nyelvet nyelvi csoportbontásban tanítjuk.

A két tanítási nyelvű osztályok - jogszabályi keretek között - magasabb heti óraszámmal működnek, mint a normál tantervű osztályok.

A tantárgyi követelmények teljesítéséhez valamennyi évfolyamon lehetőséget biztosítunk a mellékelt óratervekben feltüntetett tantárgyak heti óraszámának megtartására, az angol nyelv csoportbontásban való oktatására.

## **2.7. Tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások**

### **2.7.1. Tehetség, képesség kibontakozását segítő foglalkozások**

A két tanítási nyelvű osztályok tanulói kedvük és érdeklődésük szerint részt vehetnek az iskola magyar nyelvű szakkörein és tanfolyamain.

Ezen kívül érdeklődés és igény szerint angol nyelvű szakköröket is indítunk. Pl.: meseklub, angol nyelvű színjátszó-kör, dalkör, turisztikai szakkör.

Felső tagozaton angol nyelvvizsgára és felvételire előkészítő tanfolyamot szervezünk azon tanulók számára, akik nyelvvizsgát szándékoznak tenni.

Az iskolai könyvtárban létrehoztunk egy angol könyvtársarkot - kézi és kikölcsönözhető könyvekkel, folyóiratokkal, tankönyvekkel, stb.

A meglévő könyvtárállományt folyamatosan bővítjük a két tanítási nyelvű osztályokban angol nyelvet és angol nyelven tanítók és az osztályokban tanuló diákok napi felkészüléséhez, ismereteik bővítéséhez szükséges angol nyelvű és kétnyelvű ismerethordozókkal:

- ✓ Angol - Magyar / Magyar - Angol Akadémiai Nagyszótár
- ✓ Egynyelvű szótár
- ✓ Tankönyvek
- ✓ Középszótárak
- ✓ Zsebszótárak
- ✓ Egynyelvű értelmező szótárak különböző korosztályok számára
- ✓ Képes szótárak
- ✓ Ismeretterjesztő könyvek, videofilmek, folyóiratok
- ✓ Szépirodalom írók és költők művei
- ✓ Mesekönyvek
- ✓ Művészeti könyvek
- ✓ Számítógépes programok különböző témákban
- ✓ Hanganyag különböző hordozókon
- ✓ Nyelvi társasjátékok
- ✓ Barkácskönyvek
- ✓ Tanári kézikönyvek, valamint munkafüzetek, poszterek, stb.

## **2.8. Az iskola programajánlata**

**Az alábbi programokon a gyermekek angol nyelvi ismereteit bővítjük:**

- ✓ nyári táborok,
- ✓ hétvégi túrák,
- ✓ színházlátogatások, múzeumlátogatások, mozielőadások,
- ✓ kiállítások, tárlatok megtekintése,
- ✓ tananyaghoz kapcsolódó ipari létesítmények és mezőgazdasági létesítmények látogatása,
- ✓ természetvédelmi területek felkeresése.

A felmerülő költségeket intézményi, illetve pályázati források segítségével kívánjuk finanszírozni.

## **2.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét feladatok**

Ünnepélyek, megemlékezések, hagyományok

- ✓ Részvétel osztálykeretben, ill. más két tanítási nyelvű iskolák osztályaival közösen szervezett a célnyelvi országok hagyományainak megfelelő ünnepségeken, hagyományteremtés, ill. – ápolás céljából.

## 2.10. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködése

### Szülői közösség

Az iskolákban a szülők, nevelők együttműködése érdekében az osztályok választott képviselőinek részvételével iskolai szülői közösség működik, melyben a két tanítási nyelvű osztályok szüleinek választott képviselői teljes joggal vesznek részt.

A szülői közösség összejövetelein bemutatjuk a szülőknek a programot, megbeszéljük az elvárásokat.

### Hogyan segítünk a szülőknek az iskolaválasztásban?

- ✓ A városban működő óvodákba eljuttatjuk az iskolánkat bemutató kiadványunkat.
- ✓ Az első osztályt tanító kollégák iskolai szülői értekezleteken nevelő-oktató munkánk sokszínűségéről tájékoztatják a leendő első osztályos gyermekek szüleit.
- ✓ Nyílt tanítási napra invitáljuk az érdeklődőket. A nyílt tanítási napon a szülők személyesen megismerhetik azt a pedagógust, akire gyermeküket bízják. Egyben részt vehetnek a két tannyelvű programot bemutató órán.

## 3. Az intézmény helyi tanterve

Helyi tantervünket a vonatkozó jogszabályokban foglaltak alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is.

Jogszabályok:

- ✓ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

Tartalmi szabályozók:

- ✓ Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára
- ✓ Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
- ✓ Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

### 3.1. NAT 2020 alkalmazása évfolyamonként

| Tanév      | Évfolyam |      |      |      |      |      |      |      |
|------------|----------|------|------|------|------|------|------|------|
|            | 1.       | 2.   | 3.   | 4.   | 5.   | 6.   | 7.   | 8.   |
| 2023/2024. | 2020     | 2020 | 2020 | 2020 | 2020 | 2020 | 2020 | 2020 |

| A bevezetésre kerülő NAT (2020) kötelező és maximális heti óraszámai 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben |    |    |    |    |    |    |    |    |
|---|----|----|----|----|----|----|----|----|
| Heti óraszám/évfolyam   | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. |
| Kötelező óraszám  | 22 | 22 | 22 | 23 | 27 | 26 | 28 | 28 |
| Szabadon tervezhető   | 2  | 2  | 2  | 2  | 1  | 2  | 2  | 2  |
| Maximális heti óraszám  | 24 | 24 | 24 | 25 | 28 | 28 | 30 | 30 |
| Maximális napi óraszám  | 6  | 6  | 6  | 6  | 7  | 7  | 7  | 7  |

### 3.2 Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai (NAT 2020)

2023/2024-es tanévtől

| Tantárgyak                            | 1. évf.   | 2. évf.   | 3. évf.   | 4. évf.   | 5. évf.   | 6. évf.   | 7. évf.   | 8. évf.   |
|---------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Magyar nyelv és irodalom              | 7+1       |           |           |           |           |           |           |           |
| Magyar nyelv                          |           | 3,5+0,5   | 2+1       | 2+1       | 2+0,5     | 2+0,5     | 1+1       | 1+0,5     |
| Irodalom                              |           | 3,5+0,5   | 3         | 3         | 2         | 2         | 2         | 2         |
| Matematika                            | 4+1       | 4+1       | 4+1       | 4+1       | 4+0,5     | 4+0,5     | 3+1       | 3+0,5     |
| Történelem                            |           |           |           |           | 2         | 2         | 2         | 2         |
| Állampolgári ismeretek                |           |           |           |           |           |           |           | 1         |
| Etika/Hit és erkölcstan               | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Első idegen nyelv (angol/német nyelv) |           |           |           | 2         | 3         | 3         | 3         | 3         |
| Fizika                                |           |           |           |           |           |           | 1,5       | 1,5       |
| Kémia                                 |           |           |           |           |           |           | 1,5       | 1,5       |
| Biológia                              |           |           |           |           |           |           | 1,5       | 1,5       |
| Földrajz                              |           |           |           |           |           |           | 1,5       | 1,5       |
| Természettudomány                     |           |           |           |           | 2         | 2         |           |           |
| Környezetismeret                      |           |           | 1         | 1         |           |           |           |           |
| Ének-zene                             | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         | 1         | 1         | 1         |
| Vizuális kultúra                      | 2         | 2         | 2         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Technika és tervezés                  | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |           |
| Digitális kultúra                     |           |           | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Testnevelés                           | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         | 5         |
| Hon-és népismeret                     |           |           |           |           |           | +1        |           |           |
| Dráma és színház                      |           |           |           |           |           |           |           | +1        |
| Osztályfőnöki                         |           |           |           |           | 1         | 1         | 1         | 1         |
| <b>Összesen:</b>                      | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>25</b> | <b>28</b> | <b>28</b> | <b>30</b> | <b>30</b> |

|                           |           |           |           |           |           |           |           |           |
|---------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Kötelező óraszám          | 22        | 22        | 22        | 23        | 27        | 26        | 28        | 28        |
| Szabadon tervezhető óra   | 2         | 2         | 2         | 2         | 1         | 2         | 2         | 2         |
| <b>Maximális órakeret</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>25</b> | <b>28</b> | <b>28</b> | <b>30</b> | <b>30</b> |

### 3.3. Komplex alapprogram DFHT óraterv 2-8.

2023/2024-es tanévtől

| 2. évfolyam               | Éves óraszám | DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten |
|---------------------------|--------------|---|
| Magyar nyelv és irodalom  | 288          | 57  |
| Matematika                | 180          | 36  |
| Ének-zene                 | 72           | 15  |
| Vizuális kultúra          | 72           | 15  |
| Etika/Hit- és erkölcsstan | 36           | 8   |
| Technika és tervezés      | 36           | 8   |
| Testnevelés               | 180          | 36  |

| 3. évfolyam                | Éves óraszám | DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten |
|----------------------------|--------------|---|
| Magyar nyelv és irodalom   | 216          | 43  |
| Matematika                 | 180          | 36  |
| Környezetismeret           | 36           | 8   |
| Ének-zene                  | 72           | 15  |
| Vizuális kultúra           | 72           | 15  |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36           | 8   |
| Technika és tervezés       | 36           | 8   |
| Testnevelés                | 180          | 36  |
| Digitális kultúra          | 36           | 8   |

| 4. évfolyam                | Éves óraszám | DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten |
|----------------------------|--------------|---|
| Magyar nyelv és irodalom   | 252          | 51  |
| Első idegen nyelv          | 72           | 15  |
| Matematika                 | 180          | 36  |
| Környezetismeret           | 36           | 8   |
| Ének-zene                  | 72           | 15  |
| Vizuális kultúra           | 72           | 15  |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36           | 8   |
| Technika és tervezés       | 36           | 8   |
| Testnevelés                | 180          | 36  |
| Digitális kultúra          | 36           | 8   |



| <b>5. évfolyam</b>         | <b>Éves óraszám</b> | <b>DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten</b> |
|----------------------------|---------------------|--|
| Magyar nyelv és irodalom   | 162                 | 32   |
| Első idegen nyelv          | 108                 | 22   |
| Matematika                 | 162                 | 32   |
| Történelem                 | 72                  | 15   |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36                  | 8  |
| Természettudomány          | 72                  | 15   |
| Ének-zene                  | 72                  | 15   |
| Vizuális kultúra           | 36                  | 8  |
| Technika és tervezés       | 36                  | 8  |
| Testnevelés                | 180                 | 36   |
| Osztályfőnöki              | 36                  | 8  |
| Digitális kultúra          | 36                  | 8  |

| <b>6. évfolyam</b>         | <b>Éves óraszám</b> | <b>DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten</b> |
|----------------------------|---------------------|--|
| Magyar nyelv és irodalom   | 162                 | 32   |
| Első idegen nyelv          | 108                 | 22   |
| Matematika                 | 162                 | 32   |
| Történelem                 | 72                  | 15   |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36                  | 8  |
| Természettudomány          | 72                  | 15   |
| Ének-zene                  | 36                  | 8  |
| Vizuális kultúra           | 36                  | 8  |
| Digitális kultúra          | 36                  | 8  |
| Technika és tervezés       | 36                  | 8  |
| Testnevelés                | 180                 | 36   |
| Hon-és népismeret          | 36                  | 8  |
| Osztályfőnöki              | 36                  | 8  |

| <b>7. évfolyam</b>         | <b>Éves óraszám</b> | <b>DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten</b> |
|----------------------------|---------------------|--|
| Magyar nyelv és irodalom   | 144                 | 29   |
| Első élő idegen nyelv      | 108                 | 22   |
| Matematika                 | 144                 | 29   |
| Történelem                 | 72                  | 15   |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36                  | 8  |
| Biológia                   | 54                  | 11   |
| Fizika                     | 54                  | 11   |
| Ének-zene                  | 36                  | 8  |
| Kémia                      | 54                  | 11   |
| Földrajz                   | 54                  | 11   |
| Vizuális kultúra           | 36                  | 8  |
| Digitális kultúra          | 36                  | 8  |
| Technika és tervezés       | 36                  | 8  |

|               |     |    |
|---------------|-----|----|
| Testnevelés   | 180 | 36 |
| Osztályfőnöki | 36  | 8  |

| 8. évfolyam                | Éves óraszám | DFHT- módszertant alkalmazó órák száma éves szinten |
|----------------------------|--------------|---|
| Magyar nyelv és irodalom   | 126          | 25  |
| Első élő idegen nyelv      | 108          | 22  |
| Matematika                 | 126          | 25  |
| Történelem                 | 72           | 15  |
| Állampolgári ismeretek     | 36           | 8   |
| Dráma és színház           | 36           | 8   |
| Etika /Hit- és erkölcsstan | 36           | 8   |
| Biológia                   | 54           | 11  |
| Fizika                     | 54           | 11  |
| Ének-zene                  | 36           | 8   |
| Kémia                      | 54           | 11  |
| Földrajz                   | 54           | 11  |
| Vizuális kultúra           | 36           | 8   |
| Digitális kultúra          | 36           | 8   |
| Testnevelés                | 180          | 36  |
| Osztályfőnöki              | 36           | 8   |

### 3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ✓ A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- ✓ Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- ✓ A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Intézményünkben elvárás, hogy tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, videofelvételeket készíteni, digitális táblát, IKT eszközöket kezelni, és eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban. Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

### **3.5. Mindennapos testnevelés**

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján:

- ✓ Az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
  - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
  - iskolai sportkörben való sportolással,
  - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással,
  - a kötelező testnevelési órákon felül szervezett Testnevelés alapú alprogrami foglalkozások heti 2 órában.

### **A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje**

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés órát a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés-órákat heti három tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

### **3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai**

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor

tantárgyfelosztásunknak biztosítani kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs. A választható foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.

### **3.7. Kompetencia alapú oktatás**

A TÁMOP - 3.1.4./08/2. azonosítószámú „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben” című pályázatára intézményünk Mezőtúr Város Önkormányzatával sikeres pályázati projektet nyújtott be a hatékonyabb tanítás-tanulás érdekében. A bevezetés éve: 2009/2010-es tanév.

Az intézmény szakmai munkáját segítik a pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódó sikeres TIOP 1.1.1.-07/1-2008-0131, TIOP-1.1.1-09/1-2010-0017, TIOP-1.1.1-12/1-2012-0001, TIOP-1.1.1.A-15/1-2015-0001 pályázatok.

### **3.8. Projektoktatás**

**Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek.

A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat.

Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve.

Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek az egészségvédelemmel-elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskoláink névadóival kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel.

A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

A projektoktatás megszervezésére abban az esetben kerül sor, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, valamint a tanuló i terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

### **3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések - IPR**

Intézményünk tudatosan és tervszerűen törekszik a tanulók esélykülönbségeinek mérséklésére. Kiemelt feladatunknak tekintjük az eredményes együttnevelés feltételeinek biztosítását, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók hatékony integrált oktatásának megvalósítását, a jelzőrendszer tagjainak folyamatos kapcsolattartását.

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében az integrációs pedagógiai rendszerre vonatkozó mindenkori jogszabályi előírások alapján biztosítjuk a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató, illetve a fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat, melyek lehetővé

teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

### **A szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek**

**Napközis ellátás:** valamennyi jelentkező tanulónak biztosítjuk a napközis ellátást. Indokolt esetben a napközis ellátást a pedagógus is kezdeményezheti.

**Gyermekétkeztetés:** Minden rászoruló tanulónak biztosítjuk a jogszabály garantálta kedvezményeket.

**Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok:** a fejlesztésre szoruló diákok számára korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások lehetőségét biztosítjuk.

**Tankönyvtámogatás:** a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítjuk az ingyenességet a rászoruló tanulók számára.

**Kapcsolattartás a szülőkkel:** Kiemelten fontosnak tartjuk a szülőkkel való együttműködést, kapcsolattartást, tájékoztatást. A szülőket tájékoztatjuk a szociális juttatások lehetőségeiről is szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson. A pedagógusok - ha igénylik a szülők - segítséget nyújtanak az igénylések benyújtásakor.

**Kapcsolattartás a szakszolgálat intézményeivel:** Indokolt esetben kezdeményezzük a szakértői vizsgálatot. A szakértői véleményeknek megfelelően biztosítjuk minden rászoruló tanuló fejlesztését.

**Továbbtanulás:** Továbbtanuló tanítványaink figyelmét felhívjuk az Arany János Tehetséggondozó Gimnáziumi, valamint a Hátrányos Helyzetű Tanulók Szakiskolai Programjára.

**Táborozás:** Minden lehetőséget felkutatunk a támogatott nyári táborozásokhoz, valamint osztálykirándulásokhoz.

### **3.10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei**

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az iskolai beszámoltatás a tanítási-tanulási folyamat során elsajátított ismeretek, készségek számonkérését, folyamatos ellenőrzését, értékelését jelenti. Ekkor tanulóink teljesítményét viszonyítjuk a helyi tantervben megfogalmazott célokhoz, követelményekhez. Látjuk és elismerjük az eredményeket, tudjuk, hogy kinek kell segítséget nyújtani, tanácsot adni, kit kell ösztönözni.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Értékelési rendszerünkért, ezen belül a számonkérés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a tanító, a szaktanár felel.

Az iskolai beszámoltatás, számonkérés (mérés/ellenőrzés) célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása. Feladata: hiteles visszajelzést adni a tanuló és a szülő számára az elsajátítandó tartalmak és a teljesítmény megfeleléséről.

A beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének elvei:

A tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) a pedagógus törvényben rögzített joga és kötelessége. Fő alapelv a rendszeresség és a fejlesztő támogatás.

- ✓ Tárgya, tartalma a helyi pedagógiai programban, tantervben leírtakra terjedhet ki.
- ✓ Sajátos nevelési igényű tanulóinknál a tananyag kijelölése és a követelménytámasztás az egyéni sajátosságokhoz, a fejlődés lehetséges üteméhez igazodik.
- ✓ A tantárgyak összhangja azt jelenti, hogy egyik sem túlhangsúlyozható vagy elhanyagolható a másik rovására.
- ✓ A tanulókat (és szüleiket) meg kell ismertetni a tantárgyak követelményeivel, a számonkérés és az értékelés formáival.
- ✓ A tanulók (és szüleik) az elért eredményeikről folyamatos tájékoztatást kapnak.

#### **Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái:**

- ✓ Szóbeli: tanári kérdésekre válaszadás; memoriter; leírások, tények, fogalmak, szabályok, törvények; önálló, összefüggő felelet; kiselőadás, önálló előadás.
- ✓ Írásbeli: az írásbeli felelet (összefüggő írásos beszámoló); röpdolgozat (feleltetésként, felmérni, hogy rendszeresen készülnek-e, vagy mennyire értették meg az anyagot); témazáró dolgozat (célja egy nagyobb tanegység, témakör elsajátításának komplex ellenőrzése központi mérőlapok, munkafüzet önellenőrző feladatai, esetleg egységes iskolai feladatlap alapján); év eleji felmérés, félévi, év végi összefoglaló dolgozat; házi dolgozat, fogalmazás.
- ✓ Egyéb: házi feladat számonkérése, önálló alkotás, munkadarab; óráközi, tanórai munka; tanulmányi versenyek, vetélkedők; pályázatok; gyűjtőmunka; ünnepi műsor.
- ✓ A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek.
- ✓ A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- ✓ Ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyakból egy bemutatott produkciót, munkadarabot értékelünk.
- ✓ A többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.
- ✓ A komplex alapprogram keretében tartott DFHT-val támogatott órákon, komplex órákon, ráhangolódáson, alprogrami foglalkozásokon, „Te órádon” csak szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés. fejlesztő értékelés alkalmazható.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- ✓ Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk. 1. évfolyamon novemberben /negyedéves értékelés/, félévkor és év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor szóveges értékelést alkalmazunk. Tanév közben az első évfolyamon szimbólumokat, szóveges értékelést és %-os értékelést használunk. A szakértői bizottság véleménye alapján szóvegesen vagy érdemjeggyel értékeljük sajátos nevelési igényű tanulóinkat.
- ✓ A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- ✓ Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szóveges minősítéssel értékeljük. A szóveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
  - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
  - JÓL TELJESÍTETT
  - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
  - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
- ✓ A második évfolyamon tanév végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. A 2. év végi, valamint a 3-8. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév, illetve tanév során szerzett érdemjegyek és a tanulmányi év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- ✓ Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.
- ✓ A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tanuló munkáját a kis óraszámú tantárgyak esetében félévente min. 3-4 érdemjeggyel, a többi tantárgy esetén havonta egy érdemjeggyel kell értékelni.
- ✓ A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA naplón, illetve az ellenőrzőn keresztül. Az ellenőrző bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- ✓ A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

#### MINIMUM

| Teljesítmény | Érdemjegy     |
|--------------|---------------|
| 0-40%        | elégtelen (1) |
| 41-60%       | elégséges (2) |
| 61-80%       | közepes (3)   |
| 81-90%       | jó (4)        |
| 91-100%      | jeles (5)     |

#### OPTIMUM

| Teljesítmény | Érdemjegy     |
|--------------|---------------|
| 0-30%        | elégtelen (1) |

|         |               |
|---------|---------------|
| 31-50%  | elégséges (2) |
| 51-74%  | közepes (3)   |
| 75-90%  | jó (4)        |
| 91-100% | jeles (5)     |

### Az írásbeli beszámoltatás rendje

Írásbeli beszámoltatás egy témakörön belül:

| Formája              | Rendje  | Tartalma  | Gyakorisága  | Súlya                                    |
|----------------------|---|---|--|--|
| Röpdolgozat          | Bejelentés nélkül                               | Egy óra anyaga<br>A mobilizálható,<br>pillanatnyi tudást<br>méri                    | Korlátozás nélkül  | Egyszeres,<br>mint a szóbeli<br>felelet. |
| Témaközi<br>dolgozat | Előre bejelentett<br>órán                       | Néhány óra<br>anyaga  | Korlátozás nélkül  | Egyszeres                                |
| Témazáró<br>dolgozat | Minimum egy<br>hétrel előre<br>bejelentett órán | Néhány órát<br>meghaladó anyag.<br>Egy nagyobb<br>témakör globális<br>áttekintésére | Időpontja<br>tanmenetben<br>rögzített. Egy nap<br>max. 2 db<br>íratható. | Kétszeres<br>jegyérték                   |
| Házi dolgozat        | Megegyezés<br>szerint                           | Kiadott téma<br>alapján   | Tantárgytól függő  | Egyszeres                                |

✓ Az érdemjegyek bejegyzésére a KRÉTA naplóban a következő értékelési súlyozást alkalmazzuk:

- írásbeli témazáró dolgozat: 200 %
- házi dolgozat: 120 %
- projektmunka: 120 %
- szóbeli felelet: 120 %
- beszámoló: 100 %
- gyakorlati feladat: 100 %
- írásbeli röpdolgozat: 100 %
- másik intézményből hozott értékelés: 100 %
- házi feladat: 80 %
- órai munka: 75 %

A tantárgyi osztályzatokat a tanuló évközi (ellenőrzőbe és KRÉTA naplóba beírt) érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsga (javítóvizsga) eredményei alapján alakítjuk ki. A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette.

Az értékelés elvei

✓ Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik. A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről.



- ✓ Csak azt értékeljük, amit korábban megtanítottunk és meggyőződünk az elsajátításáról.
- ✓ Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, személyhez szóló.
- ✓ Igyekezzünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket.
- ✓ A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő, képességének, önbizalmának kialakításában.
- ✓ Sajátos nevelési igényű tanulóink teljesítményét egyéni képességeinek, fejlettségi szintjéhez viszonyított fejlődésének figyelembe vételével értékeljük.

A teljesítmény értékelését az alábbi szempontok szerint végezzük:

- ✓ Milyen mértékben sikerült a tanulónak a tantárgy anyagát, az ehhez kapcsolódó ismereteket, készségeket elsajátítani, a követelményeket teljesíteni?
- ✓ Mennyit fejlődtek a képességei az előző értékelés óta?
- ✓ Milyen a szorgalma (feladatvállalás és végzés, felszerelés) a tantárgy tanítása során?

Az írásos tanulói teljesítmények (dolgozatok) érdemjegyét a tanulóval megismertetjük, a szóbeli feleleteket pedig a teljesítéssel egyidejűleg, szóban is értékeljük.

Érdemjegyek és osztályzatok a tantárgyak esetében:

- ✓ jeles (5), jó (4), közepes (3) elégséges (2), elégtelen (1).
  - Jeles (5), ha a tanuló megbízhatóan elsajátította a helyi tanterv követelményeit, tudását képes alkalmazni.
  - Jó (4), ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, tudását kisebb bizonytalansággal alkalmazni képes.
  - Közepes (3), ha a tanuló pontatlanul, felszínesen, több hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, tudásának alkalmazásakor nevelői segítségre szorul.
  - Elégséges (2), ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit minimális szinten sajátította el, tudását kizárólag nevelői segítséggel képes alkalmazni.
  - Elégtelen (1), ha a tanuló nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, a feladatvégzésre nevelői segítséggel sem képes.

Amennyiben a tanuló:

- ✓ csak gyógytestnevelés órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő,
- ✓ gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.”

### **A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei**

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az igazgató a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

## Mérés, értékelés

Az Oktatási Hivatal honlapján történő tájékoztatás alapján, „A 2021/2022-es tanévben valódi mérőföldkőnek számító változás következett be a Magyarország pedagógiai mérési rendszerében. Korábban az országos mérések rendszere a szövegértési képességet, a matematikai eszköztudást, valamint az idegen-, illetve célnyelven nyújtott tanulói teljesítményt vizsgálta. A változás két szempontból is jelentős volt. Egyfelől a rendszer kiegészült a természettudomány kompetenciaterülettel, másfelől teljes mértékben átköltözött a digitális médiumra, azaz az országos méréseket a tanulóknak online felületen kell teljesíteniük. A mérések értékelése központilag történik.

A digitális átállással a mérés szerkezete is átalakult: A tanulók nem egyszerre töltik ki a tesztek, ezért évfolyamonként és területenként több teszterzió szerepel, amelyet a rendszer véletlenszerűen oszt ki a tanulók között. A teszterziók nehézsége és tartalma hasonló volt, a teszterziók és évfolyamok közötti összehasonlíthatóságát híd feladatok biztosították. 2022-től a mérések feladatai nem kerülnek nyilvánosságra, mivel a feladatok egy része a következő mérések során is felhasználásra kerül, ezzel biztosítva az eredmények évek közötti összehasonlíthatóságát.

A 2022/2023-es tanévben a mérésben részt vevő évfolyamok köre bővül, a 6. 8. és 10. évfolyam mellett:

- a 4. és 5. évfolyamon is vizsgálja a tanulók szövegértési képességét és matematikai eszköztudását,
- a 7. évfolyamon is vizsgálja a tanulók szövegértési képességét, matematikai eszköztudását, természettudományos műveltségét, az angolt és németet első idegennyelvként tanulók, valamint az angolt, németet és kínait célnyelvként tanulók nyelvi szintjét
- a köznevelés 9. és 11. évfolyamán is vizsgálja a tanulók szövegértési képességét, matematikai eszköztudását és természettudományos műveltségét.

A tájékoztatás szerint a következő mérési adatok keletkeznek: „A 2022-es mérést megelőzően a kompetenciamérés eredményeiről nyilvános jelentés készül fenntartói, iskolai és feladatellátási helyi összesítésben a mérést követő év februárjának végéig. Ezek a jelentések nyilvánosak, a 2007. évi kompetenciaméréssel kezdődően megtekinthetők a <https://okm.kir.hu/fit/> oldalon. Az intézmények – jelszavas belépés után – saját szempontjaik szerint tovább elemezhetik az eredményeiket.

Az OKM iskolajelentésében közölt adatok lehetővé teszik, hogy az iskola saját munkáját elemezze, elhelyezze teljesítményét a hozzá hasonló vagy lényegesen különböző iskolákkal való összehasonlításban is. Az iskolajelentésben közölt adatoknak köszönhetően a kívülállók is árnyaltabb képet kaphatnak az iskolákról.

A mérés a teljesítményeket nemcsak abszolút skálán mutatja be, hanem azon iskolák értékes pedagógiai teljesítményét is láthatóvá teszi, amelyek nem a legjobb körülmények között élők, legtehetségesebb tanulókkal foglalkoznak. Az OKM adatai alapján azonosíthatók olyan iskolák is, amelyek jobb eredményt érnek el, mint ami feltételezhető a tanulók családi háttere vagy a korábbi eredmények alapján. Az Oktatási Hivatal a 2015-ös mérés óta közli ezeknek az iskoláknak a listáját.

Mindemellett a 2010. évi OKM óta – a mérési rendszerek között szinte egyedülálló módon – követni lehet az egyes tanulók fejlődését, és ezáltal képet lehet alkotni az iskola fejlesztő hatásáról is. A mérésben a központilag kijavított és feldolgozott tesztfüzetek eredményei alapján – a tanuló egyedi mérési azonosítójával – a részt vevő tanulók egyéni elemzését is meg lehet tekinteni a <https://okm.kir.hu/fit/tanulo.aspx>, illetve a <https://okm.kir.hu/fit2/> oldalon. A 2022-es mérést megelőzően a nyelvi mérésekben szereplő feladatok színtezése a feladatlapokat összeállító és ellenőrző szakemberek megítélésére volt bízva, azaz a mérést nem előzte meg a feladatok

bemérésére szolgáló próbamérés. A feladatlapok javítása és az eredmények rögzítése nem központilag, hanem helyi szinten, az iskolákban történt. A mérés százalékos eredményei az iskolák számára a javítás után elérhetővé váltak. Az iskolák által rögzített adatok alapján a Hivatal országos összefoglalót készített az összesített eredményekről. A nyelvi mérés eredményeit a tesztszeállítás és értékelés módja miatt kellő óvatossággal kell kezelni, hiszen nem mutatható ki, hogy az eredmények évről évre történő változása milyen mértékben tulajdonítható a mérőeszköz bizonytalanságának, és mennyiben az adott populáció tényleges nyelvi felkészültségének. A 2022-es mérések után a fenntartói, iskolai és feladatellátási helyi és tanulói jelentésekben a matematika és szövegértés mellett a természettudomány és nyelvi mérés eredményeiről is visszajelzés készül.”

A tájékoztatásban a következő mérési területek jelennek meg: „A tesztek célja annak felmérése, hogy a tanulók milyen mértékben képesek matematikai eszköztudásukat és szövegértési képességeiket és természettudományos műveltségüket a tanulmányaik során és a hétköznapjaikban alkalmazni. A felmérés tartalmi keretei határozzák meg a kompetenciamérés feladataiban alkalmazott műveleti területek belső arányait, az egyes kompetenciaterületek egymáshoz viszonyított mértékét, a feladatok fajtáit, a kérdések típusainak arányát, illetve a használt szövegtípusokat.

A szövegértési képességet vizsgáló tesztekben a mindennapi életből vett szövegekben szereplő tények, összefüggések feltárását, problémák, helyzetek megoldását várják el a tanulóktól, elbeszéléseket, regényrészleteket, ismeretterjesztő szövegeket, újságcikkeket, hirdetéseket és szokványos táblázatokat tartalmaznak. A tanulóknak a különböző információhordozókhoz kapcsolódó kérdések megválaszolásakor a szövegek átfogó értelmezésén túl különböző műveleteket kell végrehajtaniuk. Ezek közé egészen egyszerű és komplex műveletek is tartoznak a konkrét információ visszakeresésétől az egyes szövegelemek funkciójának meghatározásán át a szöveg megformáltságára való reflektálásig.

A matematikai eszköztudást mérő tesztek azt vizsgálják, hogy mennyire képesek az iskolai oktatás során elsajátított matematikai ismereteiket valós helyzetekben, életszerű kontextusokban alkalmazni. A felmérés ugyan figyelembe veszi a matematika tanterveket, de nem csak azon ismeretek mozgósítását várja el, amelyeket éppen az adott évfolyamon kellett elsajátítani.

A természettudományos műveltségét vizsgáló mérésekben a természettudomány kérdéseivel, a műszaki, technikai problémákkal valóságos, vagy valószerűen megkonstruált kontextusban találkoznak a diákok. A kérdések megválaszolásához nem kizárólag és nem elsősorban az előzetes tudásukra van szükségük a diákoknak, hanem fel kell használniuk és fel kell dolgozniuk a feladatban szereplő információkat, adatokat, adatábrázolásokat is.

A tanulók angol és német nyelvtudását vizsgáló idegen nyelvi mérésekben az angolt vagy németet első idegen nyelvként tanuló diákok vesznek részt. A mérés azt vizsgálja, hogy a tanulók elérik-e a tantervi követelményekben az egyes évfolyamok számára előírt Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti szinteket (6. és 7. évfolyam A1, 8. évfolyam: A2). Az idegen nyelvi mérés mindhárom évfolyamon három feladattípust tartalmaz, olvasott szöveg értését, szövegalkotást és hallott szöveg értését vizsgáló feladatokból áll.

A két tanítási nyelvű oktatásban részt vevő tanulók nyelvtudását vizsgáló célnyelvi mérés azt méri, hogy a tanulók nyelvtudása az európai nyelvek esetében megfelel-e a tantervi követelményekben az egyes évfolyamok számára előírt KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti, a kínai nyelv esetében a HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) szerinti szinteknek (6. és 7. évfolyam A2/HSK2, 8. évfolyam: B1/HSK3). A célnyelvi mérés mindhárom évfolyamon három feladattípust tartalmaz, olvasott szöveg értését, szövegalkotást és hallott szöveg értését vizsgáló feladatokból áll.”

A korábbi évek OKM matematika és szövegértés feladatokat tartalmazó tesztfüzetei, az idegen nyelvi mérések feladatlapjai, valamint a célnyelvi mérés feladatlapjai és javítókulcsai megtalálhatók az Oktatási Hivatal honlapján csakúgy, mint az új online mérések példafeladatai is.

A tanulói háttérvizsgálatról az Oktatási Hivatal az alábbi tájékoztatást nyújtja: „A tanulók a tesztek megírása mellett a tanulók kapnak egy háttérkérdőívet is, ami a mérési rendszer egyik fontos eleme, azonban kitöltése önkéntes. A diákok szüleikkel együtt válaszolnak a szociokulturális háttérükre vonatkozó kérdésekre. 2021-ig papíralapúak voltak ezek kérdőívek, 2022-től ezek is online érhetők el.

A kérdőív kérdéseire adott válaszokat az érintettek (szülők, tanulók) hozzájárulása nélkül az iskola nem ismerheti meg, nem kezelheti. A kitöltött tanulói kérdőívek kezelésének szabályaira az Oktatási Hivatal külön is felhívta az iskolák figyelmét.

A pedagógiában többszörösen bizonyított tudományos tény, hogy a tanulók teljesítményére hatással van családjuk szociális, kulturális és gazdasági helyzete. Ezért pusztán a mért teljesítményátlagok nem tükrözik megfelelően a különböző tanulói összetételű iskolák pedagógiai teljesítményét. A kérdőív célja, hogy országosan és iskolai szinten egyaránt elemezni lehessen a tanulók szociokulturális háttérének és mért teljesítményének összefüggését.

A korábbi évek kérdőívei megtalálhatók az Oktatási Hivatal honlapunkon. A kérdőívek adataiból képzett, a tanulóközösség szociokulturális háttérét megjelenítő családháttér-index segítségével összehasonlíthatóvá válnak azok az iskolák, amelyekbe azonos vagy hasonló körülmények között élő diákok járnak. Így azokban az iskolákban dolgozó pedagógusok értékes munkája is megmutatkozhat, akik nem a legjobb körülmények között élő, letehetségesebb tanulókkal foglalkoznak.

Az OKM adatai alapján azonosíthatók olyan iskolák is, amelyek tanulói jobb eredményt érnek el, mint ami feltételezhető a diákok családi háttére vagy a korábbi eredmények alapján. A 2015-ös mérés óta az Oktatási Hivatal közli ezen iskolák listáját.”

### **3.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása**

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- ✓ A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása. A tanórán már gyakorolt feladatokból, otthoni tanulás céljából a pedagógus szóbeli és írásbeli házi feladatot egyaránt adhat a tanulóknak.
- ✓ Az első – negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra) valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- ✓ Az ötödik – nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- ✓ A házi feladatok meghatározásánál figyelembe kell venni a tanulók életkorát, egyéni terhelhetőségét, hogy minden tanuló el tudja készíteni, legyen esélye, lehetősége, képessége a feladat elvégzésére, megoldására.
- ✓ A felkészülés történhet írásban, szóban, gyűjtő- és kutatómunkával.
- ✓ A pedagógus figyelembe veszi, hogy a diákok több tanítási órára készülnek fel, ennek tükrében határozza meg a házi feladat terjedelmét.
- ✓ A házi feladatok meghatározásánál figyelembe kell venni az iskolai könyvtárak állományát.

- ✓ A házi feladatok elkészítésénél az alábbi segítségeket biztosítjuk:
  - napközi és tanulószobai ellátás keretén belül szaktanári segítség,
  - a könyvtárban kialakított internet hozzáférés.
- ✓ A házi feladatok ellenőrzése, számonkérése a következő tanóra elején történik.
- ✓ A tanulók eredményes felkészülése érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazárót illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

### **Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai**

- ✓ A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- ✓ Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- ✓ A napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

### **3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei**

Iskolánkban a csoportbontást az iskola pedagógiai céljainak és személyi feltételeinek megfelelően alkalmazzuk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az egyéb foglalkozások a tanítási órákat követően kezdődhetnek. Az egyéb foglalkozások közé tartoznak a napközi, tanulószoba, délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, stb.

A foglalkozások a tanév elején kerülnek kihirdetésre. A foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.

A jelentkezés szabadon történik, de a kiválasztott foglalkozásokon a részvétel kötelező. Az egyéb foglalkozásokról foglalkozási tervet, a KRÉTA naplóban haladási és mulasztási naplót kell vezetni.

A választásukat a szülők aláírásukkal megerősítik.

### **3.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek**

A tanulók fizikai állapotának mérését a tantárgyat tanító pedagógusok végzik ősszel és tavasszal. (A felmérés a „Hungarofit” teszt alapján került összeállításra. Lásd: Módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának egységes méréséhez és minősítéséhez. A módszert kifejlesztette: Dr. Fehérné dr. Mérey Ildikó 2000.)

Elvégzendő mérések:

- a) Alapmérések a testösszetétel meghatározásához:
  - testmagasság
  - testtömeg

b) Alapmérések az általános teherbíró képesség minősítéséhez:

7-8 évesek számára (1+3 motorikus próba)

- aerob állóképesség mérése: cooper teszt vagy 1609 (1 mérföld) lefutása
- az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás páros lábbal
- a csípőhajlító és hasizom erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés kifáradásig
- a hátizmok erő-állóképességének mérése: hasonfekvésből törzsemelés és leengedés kifáradásig

9 éves kortól „Mini Hungarofit” (1+4 motorikus próba)

- aerob állóképesség mérése: cooper teszt vagy 2000m-es síkfutás
- az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás páros lábbal
- a vállövi – és karizmok erő-állóképességének mérése: mellő-fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan kifáradásig
- a csípőhajlító és hasizom erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés kifáradásig
- a hátizmok erő-állóképességének mérése: hasonfekvésből törzsemelés és leengedés kifáradásig

A pedagógusok a mért adatokat a „Fit szoft 2000” szoftver segítségével (de lehet táblázat alkalmazásával is) minősítik. A tanulók fizikai állapotáról a szülők az ellenőrző könyvön keresztül kapnak tájékoztatást minden tanév végén.

A nevelők további elemzéseket is végeznek, amelyekkel az adott tanévre és az előző időszakra vonatkozó fejlődést vizsgálják.

### **3.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei**

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- ✓ érzelmek alkotó kezelése,
- ✓ stresszkezelés,
- ✓ önismeret, önbecsülés megerősítése,
- ✓ célok megfogalmazása és kivitelezése,
- ✓ konfliktuskezelés,
- ✓ problémamegoldás, döntéshozás,
- ✓ kortárs csoport nyomásának kezelése,
- ✓ segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- ✓ elutasítási készségek fejlesztése.

Égészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- ✓ egészséges táplálkozás,
- ✓ rendszeres testmozgás,
- ✓ higiénés magatartás,
- ✓ tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- ✓ fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát,
- ✓ játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre,
- ✓ elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára,
- ✓ kielégíteni a gyermek kíváncsiságát,
- ✓ érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel,
- ✓ kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre,
- ✓ az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása.

Harmadik és negyedik évfolyam:

- ✓ fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát,
- ✓ tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket,
- ✓ mintákat adni a természet megismeréséhez,
- ✓ kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét,
- ✓ az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét,
- ✓ kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert.

Ötödik és hatodik évfolyam:

- ✓ képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat,
- ✓ lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során,
- ✓ megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit,
- ✓ tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét,
- ✓ kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan.

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- ✓ elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést,

- ✓ a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést,
- ✓ fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán,
- ✓ kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét,
- ✓ a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal,
- ✓ a természetközelség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásnak feladata.

### **3.15. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei**

A tanulók magatartásának értékelésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás(5), jó(4), változó(3), rossz(2) minősítést használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA naplóba, az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

#### **Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:**

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ✓ a házirendet betartja;
- ✓ a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- ✓ kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- ✓ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- ✓ tisztelettudó;
- ✓ társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik, soha nem használ trágár szavakat;
- ✓ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- ✓ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- ✓ nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ✓ a házirendet betartja;
- ✓ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- ✓ feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- ✓ feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- ✓ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- ✓ legfeljebb szóbeli figyelmeztetője van.



Változó (3) az a tanuló, aki:

- ✓ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- ✓ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- ✓ feladatait nem minden esetben teljesíti;
- ✓ előfordul, hogy trágár szavakat használ, társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- ✓ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- ✓ igazolatlanul mulasztott;
- ✓ osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- ✓ a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- ✓ feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- ✓ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- ✓ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik, rendszeresen trágár szavakat használ;
- ✓ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- ✓ több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- ✓ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése;
- ✓ órai magatartásával szándékosan akadályozza társait a tananyag elsajátításában;
- ✓ fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás(5), jó(4), változó(3), hanyag(2) minősítést használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt a KRÉTA naplóba, az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzik. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA naplóba, az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

**Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:**

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ✓ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- ✓ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- ✓ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- ✓ munkavégzése pontos, megbízható;
- ✓ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- ✓ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ✓ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;

- ✓ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- ✓ a tanórákon többnyire aktív;
- ✓ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- ✓ taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- ✓ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- ✓ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- ✓ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- ✓ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- ✓ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- ✓ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- ✓ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- ✓ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- ✓ feladatait többnyire nem végzi el;
- ✓ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- ✓ a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- ✓ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen;
- ✓ a követelményeknek nem is próbál megfelelni.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

### **3.16. A tanuló jutalmazása és büntetése**

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- ✓ példamutató magatartást tanúsít,
- ✓ vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- ✓ vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- ✓ vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- ✓ vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

#### **Az iskolai jutalmazás formái**

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- ✓ szaktanári dicséret,
- ✓ napközis nevelői dicséret,
- ✓ osztályfőnöki dicséret,
- ✓ tagintézmény-igazgatói
- ✓ igazgatói dicséret,
- ✓ nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- ✓ szaktárgyi teljesítményért,
- ✓ példamutató magatartásért,
- ✓ kiemelkedő szorgalomért,
- ✓ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók tagintézmény-igazgatói/igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki:

- ✓ tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- ✓ vagy a házirend előírásait megszegi,
- ✓ vagy igazolatlanul mulaszt,
- ✓ vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái, eljárásrendje: a szervezeti és működési szabályzatban, házirendben foglaltak szerint.

## **4. A magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás helyi tanterve**

Intézményünk alapprofilja a magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás.

A két tanítási nyelvű oktatásban részt vevő tanulók nyelvtudását vizsgáló célnyelvi mérés azt méri, hogy a tanulók nyelvtudása az európai nyelvek esetében megfelel-e a tantervi követelményekben az egyes évfolyamok számára előírt KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti szinteknek (6. és 7. évfolyam A2/HSK2, 8. évfolyam: B1/HSK3). A célnyelvi mérés mindhárom évfolyamon három feladattípust tartalmaz, olvasott szöveg értését, szövegalkotást és hallott szöveg értését vizsgáló feladatokból áll.

Tantervválasztásunk elvei:

- ✓ Tantárgyi rendszere és óraterve minél jobban illeszkedjen iskolánk jelenleg is érvényben lévő helyi tantervéhez.
- ✓ Az angol nyelv tanítása az első évfolyamon kezdődik.
- ✓ A nevelési programban megfogalmazott nevelési célok és feladatok megvalósítását tegyék lehetővé.
- ✓ A fejlesztési feladatok és a továbbhaladás feltételei feleljenek meg az iskolába járó tanulók képességeinek.

### **4.1. Az iskolán belül vagy más iskolából a két tanítási nyelvű osztályba kerülés feltételei**

Az iskolán belül más osztályból vagy más iskolából két tanítási nyelvű osztályba akkor kerülhet tanuló, ha az osztályokban tanító pedagógusok bizottsága előtt írásban és/vagy szóban számot ad az angol nyelvi és az angol nyelven tanult tantárgyak tananyagának tudásáról és a magyar nyelven tanult közismereti tárgyakból is alsó tagozat második osztály félévig legalább „jól teljesített” értékelés szerepel, második osztály végétől pedig legalább 4,0 tanulmányi átlaggal rendelkezik. Ezt bizonyítványával, tanév közben ellenőrzőjével kell igazolnia.

### **4.2. A két tanítási nyelvű osztályokból való kikerülés feltételei**

Abban az esetben, ha a tanuló a két tanítási nyelvű osztályban a fokozottabb terhelés miatt, a differenciált foglalkozás ellenére is gyenge eredményt ér el, a szülőkkal beszélgetést kezdeményezünk a normál tantervű csoportba/másik osztályba, illetve iskolába való áthelyezés lehetőségéről.

### **4.3. A helyi tanterv tantárgyi programjainak hetes óratervei**

**Vonatkozó jogszabályok:**

- ✓ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

Tartalmi szabályozók:

- ✓ Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára
- ✓ Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

✓ Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

2023/2024-es tanévtől (a dőlt számok a célnyelven oktatott tantárgyak óraszámait mutatják)

| Tantárgyak                   | 1. évf.  | 2. évf.  | 3. évf.  | 4. évf.  | 5. évf.   | 6. évf.   | 7. évf.    | 8. évf.    |
|------------------------------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|------------|------------|
| Magyar nyelv és irodalom     | 7        |          |          |          |           |           |            |            |
| Magyar nyelv                 |          | 4        | 2        | 2+1      | 2         | 2         | 1+0,5      | 1          |
| Irodalom                     |          | 3        | 3        | 3        | 2         | 2         | 2          | 2          |
| Matematika                   | 4        | 4        | 4        | 4        | 4         | 4         | 3+0,5      | 3          |
| Történelem                   |          |          |          |          | 2         | 2         | 2          | 2          |
| Állampolgári ismeretek       |          |          |          |          |           |           |            | 1          |
| Etika/Hit és erkölcsstan     | 1        | 1        | 1        | 1        | 1         | 1         | 1          | 1          |
| Angol nyelv                  | +4       | +4       | +4       | 2+3      | 3+2       | 3+2       | 3+2        | 3+2        |
| <b>Célnyelvi civilizáció</b> |          |          |          |          | <b>+1</b> | <b>+1</b> | <b>+1</b>  | <b>+1</b>  |
| Fizika                       |          |          |          |          |           |           | 1,5        | 1,5        |
| Kémia                        |          |          |          |          |           |           | 1,5        | 1,5        |
| Biológia                     |          |          |          |          |           |           | 1,5        | 1,5        |
| <b>Földrajz</b>              |          |          |          |          |           |           | <b>1,5</b> | <b>1,5</b> |
| <b>Természettudomány</b>     |          |          |          |          | <b>2</b>  | <b>2</b>  |            |            |
| <b>Környezetismeret</b>      |          |          | <b>1</b> | <b>1</b> |           |           |            |            |
| <b>Ének-zene</b>             | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>2</b>  | <b>1</b>  | <b>1</b>   | <b>1</b>   |
| <b>Vizuális kultúra</b>      | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>1</b> | <b>1</b>  | <b>1</b>  | <b>1</b>   | <b>1</b>   |
| <b>Technika és tervezés</b>  | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>1</b>  | <b>1</b>  | <b>1</b>   |            |
| <b>Digitális kultúra</b>     |          |          | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>1</b>  | <b>1</b>  | <b>1</b>   | <b>1</b>   |
| Testnevelés                  | 5        | 5        | 5        | 5        | 5         | 5         | 5          | 5          |
| Hon-és népismeret            |          |          |          |          |           | +1        |            |            |
| Dráma és színház             |          |          |          |          |           |           |            | +1         |
| Osztályfőnöki                |          |          |          |          | 1         | 1         | 1          | 1          |
| <b>Összesen:</b>             | 26       | 26       | 26       | 27       | 30        | 30        | 32         | 32         |
| Kötelező óraszám             | 22       | 22       | 22       | 23       | 27        | 26        | 28         | 28         |
| Szabadon tervezhető óra      | 2        | 2        | 2        | 2        | 1         | 2         | 2          | 2          |
| Két tanítási nyelvű többlet  | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 2         | 2          | 2          |
| <b>Maximális órakeret</b>    | 26       | 26       | 26       | 27       | 30        | 30        | 32         | 32         |

Az iskola óraterve mind tartalmában, mind szerkezetében tükrözi az iskolában folyó nevelő-oktató munkát meghatározó pedagógiai elveket és célokat.

A kötelező órák óraterve a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazza.

Ezek során sajátítják el a tanulók a helyi tantervben szereplő valamennyi tantárgy tananyagát, megfogalmazott követelményeit, valamint a magasabb évfolyamra lépéshez szükséges továbbhaladás feltételeit.

Az angol nyelven tanított tantárgyak megválasztásánál az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- ✓ játékos tevékenységgel igazodjon az alsó tagozatos gyerekek életkori sajátosságaihoz,
- ✓ biztosítsa az angol nyelv esetében a tapasztalatalapú sikerélményhez jutást a felső tagozaton is.

### **Alkalmazott szervezeti formák**

Programunkat 8 évfolyamos, csoportbontásban működő tanulócsoporthoz (angol nyelv) valósítjuk meg.

## **4.4. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek**

### **Az alkalmazott tankönyvek kiválasztásának elvei**

(Az iskolai helyi tanterv kiegészítése)

Az 1-8. osztály számára kommunikatív szemléletű egységes tankönyvcsalád létezik, a rendelkezésre álló tankönyvek kritikus átvizsgálása alapján az eredmény tükrében alakítunk ki egy optimális tankönyv-láncot.

A koncepció kialakításában segítséget nyújt Dr. Kovács Judit: A gyermek és az idegen nyelv (Eötvös József Könyvkiadó 2009.) és a Magyar-angol kéttannyelvű általános iskolai programok a közoktatásunkban (Eötvös József Könyvkiadó 2006.) című könyve.

Elengedhetetlenül fontos szempont a tankönyvválasztásnál a kommunikatív szemlélet. Rendkívül fontos, hogy a tankönyvcsaládhoz hanganyag is tartozzon.

A tanuló a tanítás - tanulási folyamat során, mint példa, ne csak a tanítóját hallja, hanem szembesüljön a nyelvi kiejtés sokszínűségével, variációival.

A két nyelven oktatott tantárgyak esetében rendelkezésre áll a célok megvalósítására közvetlenül alkalmas tananyag (Pl. Konsept Kiadó tankönyvei és tanári kézikönyvei).

Az idegen nyelvi munkaközösség a meghatározott elvek alapján dönt, mely tankönyveket, tanulmányi segédleteket és taneszközöket használják a tanítási-tanulási folyamatban. A munkaközösség-vezetők felelőssége, ill. kötelezettsége a tanulók által kötelezően használt tankönyvekről, a taneszközről való gondoskodás.

Fontos, hogy a tankönyvek témái a gyerekek tapasztalataihoz, tudásszintjéhez igazodjanak, lehetővé tegyék az ismeretek tematikai és nyelvi továbbfejlesztését. A témaköröknek nyitottnak és nem hierarchizáltaknak kell lenniük.

Olyan témákat és a témákhoz anyagokat ismertünk meg, melyek középpontjában az egyik oldalon a tanulók tapasztalatai, világról alkotott elképzelései, a másik oldalon pedig, az angol nyelvi országokban élő emberek, elsősorban a hasonló korú tanulók élete és tapasztalatai állnak.

Úgy kell kialakítanunk a tanítás/tanulás folyamatát, hogy a tanulóknak lehetősége nyíljon egyszerű tartalmakon keresztül megtapasztalni a valóság komplexitását.

Amennyiben a nyelv nem öncél, hanem a megértés eszköze kíván lenni, akkor az angol nyelv tanításának komolyan kell venni a tanulók érdeklődését és érzelmeit. Nem elegendő, ha kizárólag azokat a tapasztalatokat és ismereteket reaktiválja, melyeket a tanulók a magyar nyelven folyó oktatás keretében szereznek, ill. amelyekre a magyar nyelvi oktatás épít.

A szövegek kiválasztásakor nemcsak arra kell ügyelnünk, hogy segítségükkel a tanulók minél árnyaltabb képet kaphassanak az angol nyelvi országokról. Olyan témákat vetünk fel, melyek felkeltik a tanulók kíváncsiságát, elgondolkodtatják, kritikus állásfoglalásra készítetik, vagy éppen megnevetetik őket, és lehetőséget nyújtanak nekik arra, hogy szabadon szárnyalhasson fantáziájuk, kibontakozzon kreativitásuk.

Az évek során, annak tükrében, ahogyan a tanulók fejlődésük lépcsőfokain a világot minduntalan másképp tapasztalják meg, bizonyos témaköröket újra és újra tárgyal(hat)unk, miközben a tanulók korának megfelelően bővítjük, módosítjuk őket, újabb és újabb tartalmakat kapcsolunk hozzájuk, hogy ezáltal egyre komplexebb formát öltsenek.

Ez természetesen azt is jelenti, hogy a szavak és struktúrák körét az idők során szisztematikusan minduntalan tovább bővítjük, ill. eszközöket adunk a tanulók kezébe, hogy ezt önállóan is megtehessek.

A témakörök kiválasztása és elrendezése során tanácsos lazán és sok szabadon kitölthető szakasszal tervezni, hogy az egyes témákat a tanulók érdeklődése szerint ki lehessen bővíteni, és legyen mód bizonyos általuk javasolt további témák feldolgozására is.

Mindenképpen helyes, ha a tanulókat arra neveljük, hogy a tartalmak és témák megválasztásánál velünk közösen döntsenek. Ezáltal elkerülhetővé válik, de legalábbis csökken annak veszélye, hogy a tanítás a gyermeki világ köréből kimozduljon a gyermekek számára csak korlátozottan releváns felnőtt világ irányába, ill. hogy tanításunk a gyermekek világa helyett a felnőtteknek az erről a világról alkotott elképzeléseit tükrözze vissza.

A helyesen megválasztott tartalom, a megfelelő téma minden más tényezőnél alkalmasabb arra, hogy tartósan motiválja a tanulókat. A közösen megválasztott téma körében végzett munka pedig erősíti a tanulóknál azt az érzést, miszerint ők maguk is felelősek saját tanítási folyamatuk alakulásáért.

#### **4.5. Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok elvei, korlátai**

Alsó tagozaton lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók az iskolában készítsék el házi feladatukat.

Felső tagozaton a tanórákon közösen feldolgozott ismeretek megszilárdításához szükséges, hogy a diákok tanórán kívül időt szenteljenek a feldolgozott tananyag magabiztos birtoklásának megerősítéséhez.

Minél több készséget vonunk be a tanítás-tanulási folyamatba, az ismeretek annál jobban rögzülnek. A felkészülés történhet írásban, szóban, gyűjtő- és kutatómunkával. A pedagógus figyelembe véve a

diákok életkori sajátosságai mellett, hogy több tanítási órára készülnek fel, határozza meg a házi feladat terjedelmét.

#### **4.6. Az iskolai számonkérés, minősítés követelményei, formái**

A tanítás-tanulási folyamatban folyamatosan szükség van a feldolgozott ismeretanyag elsajátítás mértékének visszacsatolására. A számonkérés történhet szóban és írásban, rajzban, tevékenykedtetéssel, egyénileg, ill. csoportosan a tantárgy sajátosságainak megfelelően.

#### **4.7. Értékelés, az ismeretek számonkérése, célnyelvi mérés**

A két tanítási nyelvű osztályok tanterveiben az angol nyelvi követelményeket úgy határoztuk meg, hogy azt a két tanítási nyelvű osztályainkban tanuló diákjainknak esélyük legyen teljesíteni, számukra a nyelv tanulása és az angol nyelven tanulás, az ismeretszerzés örömmel és sikerélménnyel járjon.

A tanult ismeretek életkorilag megfelelő formában történő számonkérése helyénvaló és többnyire maguk a tanulók is igénylik.

Alsó tagozaton a visszacsatolás játékos formában történik.

Felső tagozaton a beszámoltatás révén a tanulók visszajelzést kapnak nyelvi fejlődésük folyamatáról, haladásuk önmagukhoz és társaikhoz viszonyított mértékéről.

Megtanulják becsülni mások teljesítményét, és adott esetben saját teljesítményük felhasználását mások megsegítésére.

A számonkérés során már a kezdetektől fogva tanácsos minél több olyan formát alkalmazni, amely módot ad a tanulóknak arra, hogy teljesítményüket önmaguk is értékelni tudják.

Az angol nyelv és az angol nyelven tanított tantárgyak elsajátított ismeretanyagának számonkérése írásban és szóban, tevékenykedtetéssel, egyénileg és csoportosan történik.

A célnyelven tanított tantárgyak ismeretanyagát ellenőrizzük, a nyelvi hibákat nem vesszük figyelembe. A magyarul és angolul elsajátított tananyagot külön értékeljük. A számonkérést nemcsak a részkompetenciák tudásmértékének ellenőrzésére korlátozzuk.

Alsó tagozaton főleg a szóbeli készségeket mérjük.

Felső tagozaton komplex méréseket is végzünk, ahol az egyes készségeket (olvasásértési készség, írásbeli készség), vagy azok kombinációját mérjük (pl. beszédértési készség - írásbeli készség).

A produktív készségek mérésekor figyelembe vesszük a kommunikatív szándék megvalósulását, a megnyilvánulás minőségét, azaz a produktív irányba történő elmozdulás mértékét. A beszéd-készség mérésekor fontos szempont a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó és a folyamatosság.

A számonkérés tartalma és módszere összhangban áll a tanítás tartalmával és módszereivel. Csak azt kérjük számon, amit megtanítottunk, és csak úgy, ahogy megtanítottuk.



## 4.8. A tanuló teljesítményének minősítése

A két tanítási nyelvű osztályokban tanuló diákok bizonyítványában az idegen nyelven tanult tantárgyaknál feltüntetjük, hogy a tantárgyat idegen nyelven tanulta. A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

## Záró rendelkezések

### Legitimációs záradék

A Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület elfogadta 2023. augusztus 21-én.

Jelen pedagógiai program az intézmény vezetőjének a jóváhagyásával lép hatályba 2023. szeptember 1-én.

Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és az igazgató jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető.

Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- ✓ az intézmény fenntartójánál,
- ✓ az intézmény vezetőjénél,
- ✓ a tagintézmény-igazgatónál,
- ✓ az intézmény irattárában,
- ✓ az iskolák könyvtárában,
- ✓ az iskolák nevelői szobájában.

Az intézmény pedagógiai programjának egy példányát az iskolák könyvtárában helyezük el, ahol azt a szülők és a tanulók helyben olvasással, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

A pedagógus a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a pedagógiai programról.

A szülők a megelőző tanév végén a honlapon, illetve az osztályfőnököktől tájékoztatást kapnak azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, melyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

M e z ő t ú r, 2023. augusztus 21.

Kozák Zsolt Gyula  
igazgató

## Ratifikációs záradék

### I.

A Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Pedagógiai Programját a nevelőtestület 2023. augusztus 21-én 100 % arányban elfogadta.

M e z ő t ú r, 2023. augusztus 21.

Kecséné Varga Beáta  
a nevelőtestület nevében

Kozák Zsolt Gyula  
igazgató